

Klimaatactieplannen

Oktober 2024

Inhoudsopgave

1. Waarom een klimaatcommitment?	4
Actieplannen	5
2. Actieplan beursgenoteerde aandelen	8
2.1 Data	9
2.2 Doelstellingen	10
2.3 Druk	11
2.4 (Des)investeren	12
3. Actieplan bedrijfsobligaties	13
3.1 Data	14
3.2 Doelstellingen	15
3.3 Druk	16
3.4 (Des)investeren	17
4. Actieplan vastgoed	19
4.1 Data	20
4.2 Doelstellingen	21
4.3 Druk	22
4.4 (Des)investeren	23
5. Actieplan infrastructuur	24
5.1 Data	25
5.2 Doelstellingen	26
5.3 Druk	27
5.4 (Des)investeren	28
6. Actieplan private equity	29
6.1 Data	30
6.2 Doelstellingen	31
6.3 Druk	31
6.4 (Des)investeren	32
7. Actieplan staatsobligaties	33
7.1 Data	34
7.2 Doelstellingen	35
7.3 Druk	36
7.4 (Des)investeren	37
8. Actieplan hypotheek	38
8.1 Data	39
8.2 Doelstellingen	40
8.3 Druk	41
8.4 (Des)investeren	42

9. Actieplan Private Corporate Debt	43
9.1 Data	44
9.2 Doelstellingen	45
9.3 Druk	45
9.4 (Des)investeren	47
Bijlage 1: Overzicht alle beleggingscategorieën	49
Begrippenlijst	52
Versiebeheer	55

1. Waarom een klimaatcommitment?

PMT wil graag bijdragen aan het beperken van klimaatverandering. Want wat heb je aan een pensioenuitkering in een wereld die niet leefbaar is? Het lange termijn doel van het klimaatbeleid van PMT is om de uitstoot van de totale beleggingsportefeuille te reduceren tot 'netto nul' in 2050. Daarmee willen we bij dragen aan een verandering in de reële economie.

Dit sluit aan bij de doelen in het Klimaatakkoord van Parijs, het Nederlandse Klimaatcommitment en het Net Zero Asset Owner Commitment van de Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC). Met dit doel voor ogen heeft PMT actieplannen opgesteld voor vrijwel alle beleggingscategorieën.

Actieplannen

De klimaatactieplannen geven per beleggingscategorie inzicht in de maatregelen die PMT heeft geïmplementeerd en wat PMT nog te doen staat. Ieder actieplan heeft dezelfde opzet en beschrijft de acties in de volgende vier categorieën:

- 1. Data:** Dit zijn de acties die we nemen om ons inzicht in de mate waarin beleggingen passen bij een [1.5-graden pad](#) te vergroten.
- 2. Doelstellingen:** Dit zijn de acties die we nemen om passende doelstellingen en ambities te formuleren.
- 3. Druk:** Dit is hoe we onze positie als investeerder gebruiken om invloed uit te oefenen op bedrijven, overheden en externe fondsen om bij te dragen aan de energietransitie.
- 4. (Des)investeren:** Dit is hoe we bijdragen door beleggingen met een beperkte veranderpotentie afbouwen of helemaal verkopen, en juist posities vergroten in beleggingen die wél een positieve impact hebben op het klimaat.

Onze aanpak: inzetten op echte verandering

De wijze waarop we energie produceren, vervoeren en gebruiken moet grootschalig veranderen om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Juist in de sectoren die op dit moment nog veel CO₂-uitstoten, is verandering nodig om de energietransitie tot een succes te maken.

PMT wil in de CO₂-intensieve sectoren belegd blijven, in bedrijven die zich inzetten voor verandering. We beoordelen bedrijven op basis van hun CO₂-uitstoot en de acties die zij nemen om deze te reduceren.

Bedrijven die onvoldoende veranderpotentie hebben sluiten we uit. Zo investeren we niet in bedrijven in de olie- en gas sector die, ook nadat wij hier op hebben aangedrongen, onvoldoende bereid zijn om hun klimaatdoelstellingen aan te scherpen. We investeren in projecten en bedrijven die een positieve bijdrage leveren, zoals zonneparken, windenergie en energie-efficiënte woningen. Daarnaast gebruiken we onze invloed om bedrijven te stimuleren de nodige veranderingen te maken.

We verwachten niet alleen bij te dragen aan het beperken van klimaatverandering, maar we beperken ook de financiële energietransitie-risico's in onze portefeuille. Want bedrijven die zich inzetten om de energietransitie te realiseren, worden naar verwachting minder geraakt door maatregelen die als doel hebben om de energietransitie te versnellen.

Als gevolg van deze aanpak, is onze verwachting dat de CO₂-uitstoot van onze beleggingen uiteindelijk zal dalen. De CO₂-uitstoot van de portefeuille kunnen we snel terugbrengen door bijvoorbeeld niet meer te investeren in bedrijven in de staal en cement sector. Dat lijkt ons echter weinig zinvol, gezien we juist staal en cement nodig hebben om o.a. windmolens en energie-efficiënte woningen te bouwen.

Doelstellingen

We hebben in 2020 reductiedoelstellingen per sector geformuleerd voor de meeste CO₂-intensieve sectoren. Deze doelstellingen weerspiegelen de uitstootreductie die in een sector nodig is om een 1,5-graden scenario te realiseren. We willen niet dat staalbedrijven stoppen met het produceren van staal, maar wel dat zij hun uitstoot per geproduceerde kilo staal terugbrengen. We streven naar een portefeuille waarin alle beleggingen op koers liggen voor een [1,5-graden pad](#). We focussen met onze acties eerst op de beleggingen in CO₂-intensieve sectoren, die de grootste bijdrage kunnen en moeten leveren aan de energietransitie.

De uitstootontwikkeling van onze beleggingen op portefeuilleniveau monitoren we met behulp van een referentiedoelstelling. De referentiedoelstelling van PMT per 2030 is een reductie van de absolute CO₂-uitstoot met 50% ten opzichte van eind 2019¹. Deze is gebaseerd op de aanname dat er wereldwijd 50% absolute CO₂-uitstoot reductie nodig is tussen eind 2019 en 2030. Mocht de uitstootontwikkeling van onze portefeuille hierbij achterblijven, dan geven we hiervoor een verklaring.

Concrete acties

- PMT draagt actief bij aan oplossingen via impactinvesteringen en heeft de ambitie om in 2030 € 4 miljard te beleggen in investeringen die direct bijdragen aan de energietransitie.
- PMT belegt niet in de 20% slechtst scorende aandelen in de benchmark op het gebied van klimaat in de CO₂-intensieve sectoren. In de praktijk is dat percentage hoger vanwege het gebruik van verschillende ESG-screenings en uitsluitingen als gevolg van engagement.
- Als actieve aandeelhouder gaat PMT in gesprek met de bedrijven uit CO₂-intensieve sectoren die het nog wel in de portefeuille heeft en spoort hen aan verder te verduurzamen.
- PMT stelt elke twee jaar opnieuw vast met welke bedrijven het in gesprek gaat en welke doelstellingen en consequenties daaraan worden gekoppeld.
- PMT wil uiterlijk per 2030 geen bedrijven meer in de portefeuille die niet aan het Klimaatakkoord van Parijs voldoen. Tot die tijd wil PMT doorlopend 10 tot 20% meer beleggingen in de aandelenportefeuille hebben die op koers liggen voor een [1,5-graden pad](#) in vergelijking tot het brede aandelenuniversum.
- PMT heeft data nodig om 'Paris alignment' te meten, en wil beursgenoteerde bedrijven in CO₂-intensieve sectoren uitsluiten als deze per 2025 nog geen data beschikbaar hebben gesteld waarmee PMT kan beoordelen of zij op koers liggen voor een [1,5-graden pad](#).
- In de vastgoedportefeuille draagt PMT bij aan CO₂-reductie door woningen te renoveren.
- PMT selecteert en monitort de vermogensbeheerders die namens PMT investeren mede op de kwaliteit van hun klimaatbeleid.
- PMT herijkt jaarlijks de actieplannen uit dit document. Hierbij wordt rekening gehouden met nieuwe omstandigheden, zoals ontwikkelingen in de brede markt, beleidswijzigingen en nieuwe wetenschappelijke inzichten.

Relevante beleggingscategorieën

Alle beleggingscategorieën in de beleggingsportefeuille van PMT kunnen relevant zijn in het kader van het klimaatcommitment. Want via elke beleggingscategorie zijn er (in theorie) mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de wereldwijde CO₂-uitstoot. Om een effectief klimaatbeleid te kunnen voeren is het belangrijk om te focussen op de meest relevante beleggingen. De mate waarin een beleggingscategorie relevant is voor ons klimaatbeleid, is afhankelijk van:

1. Mogelijkheden om de CO₂-uitstoot te beïnvloeden;
2. Mogelijkheden om te meten welke bijdrage de beleggingen leveren aan de energietransitie;
3. De omvang van de beleggingscategorie in de portefeuille.

1. De voortgang op deze referentiedoelstelling wordt voorsnog gemeten op basis van de scope 1 en 2 uitstoot van de beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligatie portefeuilles. Wanneer de datakwaliteit van de scope 3 data of de overige beleggingscategorieën toeneemt, kan de reikwijdte van deze doelstelling uitgebreid worden.

PMT neemt voortrekkersrol maar kan het niet alleen

Het streven is om steeds een flinke stap vooruit te lopen op de bredere economie en meer te investeren in bedrijven die een grote bijdrage leveren aan het beperken van klimaatverandering. Of de doelstellingen behaald kunnen worden is ook sterk afhankelijk van de mate waarin overheden, bedrijven, consumenten en andere grote beleggers handelen naar het Klimaatakkoord van Parijs. In Nederland mag PMT dan een van de grootste pensioenfondsen zijn, op wereldschaal is onze invloed beperkt.

Risico-rendementsverhouding

In alle gevallen geldt dat huidige en toekomstige maatregelen alleen van toepassing zijn als de portefeuille daarmee passend blijft bij het beoogde risico-rendementsprofiel en het strategische beleggingskader, waarin onder meer de beleggingsbeginselen van PMT zijn opgenomen.

Carbon credits en offsets

PMT maakt geen gebruik van carbon credits. Voor beleggingen in impactinvesteringen wordt berekend wat de omvang is van de vermeden CO₂-uitstoot. Deze wordt niet gebruikt om de CO₂-uitstoot van beleggingen te compenseren.

2. Actieplan beursgenoteerde aandelen

2.1 Data

gedaan

- ✓ Meten CO₂-uitstoot op basis van sectorspecifieke maatstaven
- ✓ CO₂-uitstoot meten van brede aandelenportefeuille
- ✓ Beoordelen van de kwaliteit van het klimaatbeleid van bedrijven

mee bezig

- Inzicht vergroten in kwaliteit van klimaatbeleid van bedrijven.

te doen

- Inzicht verder vergroten in hoeverre bedrijven op 1,5-graden pad zitten, o.a. met scorecards

doel

Complete data over 'Paris-alignment'

CO₂-uitstoot meten op basis van sectorspecifieke maatstaven

Op dit moment meet PMT op basis van data van het Transition Pathway Initiative de CO₂-intensiteit van 59 bedrijven in de portefeuille uit de CO₂-intensieve sectoren. Deze bedrijven zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor iets minder dan de helft van de uitstoot van de totale aandelenportefeuille.

CO₂-uitstoot meten van brede aandelenportefeuille

PMT meet op basis van gegevens van dataprovider ISS ook de uitstoot van alle andere aandelenbeleggingen. Uitgebreide informatie over alle CO₂-metingen is te vinden in het [verantwoord beleggen jaarverslag](#) van PMT.

Beoordelen van klimaatbeleid

PMT monitort de kwaliteit van het klimaatbeleid van bedrijven door te kijken naar ESG-scores (environmental, social, governance). Deze scores gaan niet alleen over de reductiedoelstellingen en CO₂-uitstoot, maar ook over de kwaliteit van de klimaatactieplannen van bedrijven. Informatie over plannen en concrete acties van bedrijven, helpt PMT om de bedrijven met veranderpotentie te onderscheiden van de bedrijven die achterblijven.

Nog beter inzicht in de kwaliteit van klimaatbeleid

PMT streeft ernaar om nog meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van het klimaatbeleid van bedrijven. Het doel is om inzichtelijk te krijgen of een bedrijf genoeg doet om op een [1,5-graden pad](#) uit te komen. Dit doen we door bijvoorbeeld sectorspecifieke scorekaarten te gebruiken voor bedrijven waarmee engagement wordt gevoerd. Ook wordt de mate van alignment van bedrijven ingeschat met informatie over [Science Based Targets](#) wanneer er geen data van het Transition Pathway Initiative beschikbaar is.

Op basis van de criteria voor het meten van alignment zoals opgesteld door de IIGCC zijn we bezig met de doorontwikkeling van de alignment beoordelingen.

2.2 Doelstellingen

gedaan

- ✓ Doelstellingen op basis van sectorspecifieke maatstaven.
- ✓ Ambitie voor 2030: alle bedrijven op koers om het Parijsakkoord te halen.

mee bezig

te doen

- Aanscherpen doelstellingen in lijn met nieuwste onderzoeken
- Scope 3-uitstoot meenemen in doelstellingen en scope doelstellingen uitbreiden.

doel

Portefeuille met netto nul CO₂-uitstoot.

Doelstellingen op basis van sectorspecifieke maatstaven

PMT hanteert de volgende reductiedoelstellingen voor uitstoot-intensieve sectoren voor 2030:

Sector	Meeteenheid	Doelstelling
Luchtvaartmaatschappijen	Gram CO ₂ per OTK (Opbrengst tonkilometers)	616,00
Aluminiumproducenten	Ton CO ₂ e per geproduceerde ton aluminium	4,73
Autofabrikanten	Gemiddelde uitstoot van nieuw geproduceerde auto's in gram CO ₂ per kilometer	30,68
Cementproducenten	Ton CO ₂ per geproduceerde ton cementproduct	0,42
Elektrische nutsbedrijven	Ton CO ₂ e per geproduceerde megawattuur energie	0,14
Olie- en Gasindustrie	Gram CO ₂ e per geproduceerde megajoule energie	43,16
Staalproducenten	Ton CO ₂ per geproduceerde ton staal	1,13

Deze reductiedoelstellingen zijn gebaseerd op berekeningen van TPI³ en gaan ervan uit dat de opwarming van de aarde onder de 1,5-graden blijft. In het [Verantwoord Beleggen Jaarverslag](#) rapporteert PMT over de voortgang op de sector reductiedoelstellingen.

Ambitie voor 2030: alle bedrijven op koers om het Klimaatakkoord van Parijs te halen

Om een inschatting te kunnen maken van het deel van de bedrijven in de portefeuille dat op koers ligt voor een [1,5-graden pad](#), gebruiken we de data van TPI waar deze beschikbaar is. Voor de overige bedrijven gebruiken we de data van Science Based Targets. Deze data heeft beperkingen, maar geeft ons wel eerste inzichten. Totdat deze ambitie behaald is, wil PMT doorlopend 10% tot 20% meer beleggingen in de aandelenportefeuille hebben die op koers liggen voor een [1,5-graden pad](#) in vergelijking tot het brede aandelenuniversum.

3. TPI heeft hiervoor gebruik gemaakt van IEA-scenario's uit 2020, en data van het International Aluminium Institute voor aluminium producenten.

Aanscherpen doelstellingen in lijn met nieuwste wetenschappelijk onderzoek

Onderzoek biedt steeds nieuwe inzichten in de mate waarin verschillende sectoren een bijdrage moeten leveren om de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 1,5-graden. PMT is van plan om haar doelstellingen aan te passen naar deze inzichten.

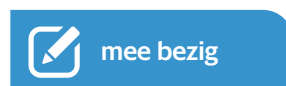
Scope 3 uitstoot meenemen in doelstellingen en scope 1 en 2 doelstellingen uitbreiden

In (sub-)sectoren waarin bedrijven invloed hebben op de scope 3-uitstoot en waarin de [scope 3-uitstoot](#) een belangrijk onderdeel vormt van de totale uitstoot, neemt PMT deze mee in de doelstellingen. Ook voor de CO₂-intensieve sectoren waarvoor op dit moment nog geen passende manier is om de scope 3-uitstoot te meten, zoals de chemiesector, wil PMT sectorspecifieke doelstellingen hanteren zodra hiervoor passende data beschikbaar komt.

2.3 Druk

- ✓ Klimaatengagementprogramma met grote uitstoters.
- ✓ Gebruik van klimaatresoluties.

- Uitvoering van het uitgebreide engagementprogramma

- Evaluatie / herziening van het engagementprogramma (iedere twee jaar).

- Bedrijven voldoen aan het 'net zero' doel.

Klimaatengagement programma met de grote uitstoters

Het voeren van aandeelhoudersgesprekken (engagement) is een belangrijk instrument om verandering teweeg te brengen en wordt al jaren door PMT ingezet. In de eerste fase heeft PMT aangedrongen op de verstrekking van klimaat data en doelstellingen. Nu ligt de focus op het in lijn brengen van de doelstellingen met een [1,5-graden pad](#). Bedrijven die onvoldoende voortgang tonen, kunnen worden uitgesloten. Het engagementprogramma was aanvankelijk gericht op olie- en gasbedrijven en nutsbedrijven. Sinds 2023 is het uitgebreid naar andere sectoren, waaronder de staalindustrie, mijnbouw, cementindustrie, aluminiumindustrie en de chemische sector. Deze sectoren zijn namelijk afhankelijk van fossiele energie en zijn grote afnemers.

Vanaf 2024 richt het klimaatengagement zich op de energietransitie en de bedrijven, beleidsmakers en organisaties in de waardeketen van CO₂-intensieve bedrijven. PMT gelooft er in dat door de juiste interventies te vinden, de energietransitie versneld kan worden.

Gebruik van klimaatresoluties

PMT steunt op aandeelhoudersvergaderingen klimaatresoluties als deze passen bij het Klimaatakkoord van Parijs. Zo stemt PMT sinds 2017 ieder jaar voor de meeste klimaatresoluties die aandeelhoudersorganisatie Follow This indient. Ook dient PMT zelf klimaatresoluties in. De ervaring leert dat alleen al de aankondiging van dit middel impact kan hebben en dat het bedrijven motiveert om een klimaatvriendelijke koers in te zetten.

Evaluatie en herziening van het klimaatengagement programma

Iedere twee jaar wordt het engagementprogramma geëvalueerd en aangescherpt op basis van de eerdere ervaringen met de bedrijven en de voortgang die in de verschillende sectoren wordt gemaakt.

2.4 (Des)investeren

gedaan

- ✓ Uitsluiten van kolenproducenten, bedrijven met lage ESG score en CO₂-intensieve bedrijven met een lage energietransitie score.
- ✓ Uitsluiting op basis van klimaatengagement.

mee bezig

- Evaluatie bedrijven in huidig engagementprogramma.
- Onderzoek naar mogelijkheden om klimaatcriteria verder aan te scherpen.

te doen

- Klimaatscreening aanscherpen op basis van nieuwe data.

doel

Alle beleggingen binnen aandelenportefeuille passen bij 'net zero' doel.

Uitsluiten van kolenproducenten, bedrijven met een lage ESG-score en CO₂-intensieve bedrijven met een lage energietransitie-score

Sinds 2018 investeert PMT niet meer in bedrijven met een relatief lage ESG-score. Bedrijven in ontwikkelde landen moeten minimaal een BBB MSCI ESG score hebben, en een BB [MSCI ESG-score](#) voor bedrijven in opkomende landen. Per 2020 zijn ook kolenproducenten uit de aandelenportefeuille gehaald.⁴ Daarnaast is in 2021 is een aanvullende klimaatscreening geïmplementeerd, waarmee in de CO₂-intensieve sectoren 20% van de slechtst presterende bedrijven op een energietransitie-score uit de portefeuille wordt verwijderd. In de screenings wordt zowel de huidige CO₂-uitstoot van bedrijven beoordeeld, als de reductiedoelstellingen en maatregelen van bedrijven.

Tot slot worden vanaf het tweede kwartaal van 2024 alle nutsbedrijven waarvan de omzet voor meer dan 30% gebaseerd is op energieopwekking met kolen uitgesloten.

Uitsluiting op basis van klimaatengagement

PMT sluit bedrijven uit als deze op de geplande evaluatiemomenten onvoldoende voortgang boeken. De voortgang bij bedrijven in de olie- en gasector was de afgelopen jaren dermate beperkt, dat besloten is om het merendeel van deze bedrijven uit te sluiten.

Klimaatscreening aanscherpen op basis van nieuwe data

Naar mate de datakwaliteit en beschikbaarheid toenemen, zullen de klimaatscreenings verder aangescherpt worden. Bij voorkeur en mits operationeel haalbaar, wordt voorspellende data gebruikt en een beleid in lijn met de aandelenportefeuille gehanteerd.

4. PMT sluit producenten van thermische steenkolen uit. Deze sector heeft vrijwel geen veranderpotentieel. Het gebruik van kolen moet drastisch omlaag voor het realiseren van de energietransitie. PMT sluit bedrijven uit die de sectorclassificatie kolenproducent hebben gekregen. Deze screening wordt vanaf het tweede kwartaal van 2024 aangescherpt, zodat alle bedrijven die meer dan 30% van de omzet uit kolenproductie behalen worden uitgesloten.

2116.02
+45.95 +2.3%

+5.7% +1⁵⁴
28⁶⁵ 29⁷⁰

11126.98

2535 +134.09 +2.4%
878 \triangle

3. Actieplan bedrijfsobligaties

3.1 Data

gedaan

- ✓ CO₂-uitstoot meten op basis van sectorspecifieke maatstaven.
- ✓ CO₂-voetafdruk meten van de brede bedrijfsobligatieportefeuille.
- ✓ Beoordelen van klimaatbeleid.
- ✓ Meten van omzet uit energieproductie met kolen en niet-conventionele productie van olie- en gas.
- ✓ Meten van exposure naar groene obligaties.

mee bezig

- Inzicht vergroten in de kwaliteit van klimaatbeleid.

te doen

- Inzicht verder vergroten in de kwaliteit van klimaatbeleid, o.a. met scorecards.

doel

Complete data over Paris-alignment.

CO₂-uitstoot meten op basis van sectorspecifieke maatstaven

Waar mogelijk meet PMT de CO₂-uitstoot van de beleggingen in de CO₂-intensive sectoren door middel van de data van TPI. PMT kan op dit moment met behulp van deze data voor 16 bedrijven binnen de bedrijfsobligatieportefeuille de CO₂-uitstoot meten. Deze zijn samen verantwoordelijk voor 44% van de uitstoot van alle obligatieportefeuilles. PMT verwacht dat soortgelijke data op korte termijn voor een bredere groep bedrijven beschikbaar komt.

CO₂-voetafdruk meten van de brede bedrijfsobligatieportefeuille

Sinds 2020 meet PMT de CO₂-voetafdruk van haar beleggingen in bedrijfsobligaties op basis van de PCAF methodiek (EVIC)⁵. Deze cijfers zijn te vinden in het [Verantwoord Beleggen Jaarverslag](#) van PMT.

Beoordelen van klimaatbeleid

De kwaliteit van het klimaatbeleid van bedrijven in de bedrijfsobligatieportefeuilles wordt gemeten aan de hand van de ESG-scores van MSCI (die ook in de aandelenportefeuille gebruikt worden), en ESG-beoordelingen van de verschillende fondsbeheerders.

Meten van omzet uit energieproductie met kolen en niet-conventionele productie van olie-en gas

Voor nutsbedrijven wordt gemeten welk deel van de omzet afkomstig is uit energieproductie met kolen. Voor bedrijven in de olie- en gasector wordt gemeten welk percentage van de omzet gerelateerd is aan niet-conventionele productiemethoden (zoals teerzanden en schaliegas).

Meten van exposure naar groene obligaties

De waarde van de beleggingsposities in [groene obligaties](#) wordt gemeten.

5. PMT is aangesloten bij het [Partnership for Carbon Accounting Financials](#) (PCAF). Deze samenwerking telt in 2024 meer dan 470 financiële instellingen met een totaal beheerd vermogen van ongeveer €80 biljoen. PCAF streeft naar de ontwikkeling en implementatie van een geharmoniseerd raamwerk voor leden om de uitstoot van broeikasgassen te meten en rapporteren.

Inzicht vergroten in de kwaliteit van klimaatbeleid

PMT streeft ernaar om nog meer inzicht te krijgen in de kwaliteit van het klimaatbeleid van bedrijven in de bedrijfsobligatieportefeuille. Het doel is om inzichtelijk te krijgen of een bedrijf genoeg doet om op een [1,5-graden pad](#) uit te komen.

Dit doen we door bijvoorbeeld sectorspecifieke scorekaarten te gebruiken voor bedrijven waarmee engagement wordt gevoerd. Ook wordt de mate van alignment van bedrijven ingeschat met informatie over Science Based Targets wanneer er geen data van het Transition Pathway Initiative beschikbaar is.

Op basis van de criteria voor het meten van alignment zoals opgesteld door de IIGCC zijn we bezig met de doorontwikkeling van de alignment beoordelingen.

3.2 Doelstellingen

gedaan

- ✓ Doelstellingen per sector op basis van sector specifieke maatstaven.
- ✓ Ambitie voor 2030: alle bedrijven op koers om het Parijsakkoord te halen.

mee bezig

- Aanscherpen doelstellingen naar 1,5 graden.

te doen

- Aanscherpen doelstellingen in lijn met doelstellingen voor de aandelenportefeuille.

doel

Portefeuille met netto nul CO₂-uitstoot.

De doelstellingen en ambities voor de obligatieportefeuilles zijn hetzelfde als voor beursgenoteerde aandelen ([zie 2.2 Doelstellingen](#)). Eventuele aanscherpingen van deze doelstellingen zijn ook van toepassing op de obligatieportefeuilles.

3.3 Druk

gedaan

- ✓ Selectie en monitoring van beheerders op ESG-criteria.
- ✓ Beheerders gaan dialoog aan met bedrijven over het klimaatbeleid.

mee bezig

- Reguliere monitoring van klimaatbeleid (externe) beheerders.

te doen

- Uitbreiding monitoring van klimaatbeleid (externe) beheerders.

doel

Bedrijven voldoen aan 'net zero' doel.

Selectie en monitoring van fondsbeheerders op ESG-criteria

PMT selecteert fondsbeheerders die zich inzetten voor CO₂-reductie in hun fonds en motiveert hen waar nodig om ambitieuzere stappen te nemen. Hierbij wordt onder meer gekeken naar ESG-factoren (specifiek die gaan over de energietransitie) in het beleggingsproces, de kwaliteit van de klimaatrapportage en concrete succesvoorbeelden die de fondsbeheerder kan laten zien.

Fondsbeheerders kunnen besluiten om bedrijven met een ontoereikend klimaatbeleid niet te financieren (binnen de beleggingen die overblijven na de screenings die worden beschreven bij [3.4 \(Des\)investeren](#)), en juist wel te beleggen in bedrijven die vooroplopen. Ook kunnen beheerders met instellingen die obligaties uitgeven in gesprek gaan over het klimaatbeleid.

Minimale ESG-eisen die aan iedere fondsbeheerder gesteld worden zijn:

- De fondsbeheerder is [UNPRI](#)⁶ ondertekenaar;
- De beheerder heeft een Verantwoord Beleggen beleid voor bedrijfsobligaties;
- ESG-factoren worden geïntegreerd in beleggingsproces.

Het Verantwoord Beleggen beleid van de fondsbeheerder wordt jaarlijks geëvalueerd. Als er sprake is van een minder sterk Verantwoord Beleggen beleid, dan wordt de fondsbeheerder hier op aangesproken.

Fondsbeheerders gaan het dialoog aan met bedrijven over het klimaatbeleid

Als obligatiehouder heeft PMT geen stemrecht, wat wel het geval is bij aandelenbeleggingen. Het klimaatengagement programma is daarom momenteel gericht op de aandelenbeleggingen, vanuit de verwachting dat PMT via deze route meer impact kan maken. De verschillende fondsbeheerders die namens PMT investeren in bedrijfsobligaties, spreken zelf bedrijven aan op hun klimaatbeleid.

Engagement in de bedrijfsobligatie portefeuille staat nog in de kinderschoenen. Als eerste stap heeft PMT in 2021 zijn engagement op incidenten en controverses uitgebreid, met een bredere dekking van bedrijven in de bedrijfsobligatieportefeuilles. De engagementonderwerpen kunnen ook betrekking hebben op klimaat.

Uitbreiding monitoring van klimaatbeleid (externe) beheerders

Naar mate de standaard voor een goed klimaatbeleid zich verder ontwikkelt wil PMT de beoordelingscriteria blijven aanscherpen. In 2024 is de vereisten met betrekking tot de energietransitie aangescherpt. Er wordt verwacht dat beheerders voor iedere belegging waarvoor het onderwerp energietransitie relevant is (i.i.g. voor alle bedrijven in de CO₂-intensieve sectoren) wordt door de beheerder beoordeeld of er voldoende wordt gedaan om bij te dragen aan het behalen van de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs.

6. [PRI | Home \(unpri.org\)](#)

3.4 (Des)investeren

gedaan

- ✓ Uitsluiting nutsbedrijven en olie- en gasbedrijven met slechte prestaties op klimaat en uitsluiting van bedrijven met een lage ESG-score.
- ✓ Uitsluiting op basis van klimaatengagement.
- ✓ Beheerders wegen ESG mee in selectie binnen resterend universum.
- ✓ Investeren in groene obligaties waar passend.

mee bezig

- Mogelijke uitbreiding van uitsluitingen als gevolg van engagement.

te doen

- Klimaatscreening aanscherpen op basis van nieuwe data.

doel

Alle beleggingen binnen bedrijfsobligatie portefeuille passen bij het 'net zero' doel.

Uitsluiting nutsbedrijven en olie- en gasbedrijven met slechte prestaties op klimaat en uitsluiting van bedrijven met een lage ESG-score.

In de obligatieportefeuilles zijn verschillende ESG-screenings geïmplementeerd.

Voor de investment grade portefeuille worden bedrijven met een [MSCI ESG-rating](#) (waar het klimaatbeleid onderdeel van uitmaakt) onder BBB niet geselecteerd. Voor de beleggingen in hoogrentende bedrijfsobligaties is de grens BB. Binnen de bedrijfsobligatieportefeuille wordt ook belegd in private bedrijven maar voor deze bedrijven is vaak geen MSCI ESG-rating beschikbaar. In dat geval vraagt PMT de beheerders om het bedrijf alleen op te nemen als deze op basis van de eigen ESG-beoordeling van de beheerder een rating van BBB of hoger (of BB voor hoogrentend) krijgt.

Daarnaast wordt in de eerste helft van 2024 het uitsluitingsbeleid aangepast, waarmee geborgd wordt dat alle bedrijven die meer dan 30% van de omzet uit kolenproductie behalen worden uitgesloten.

Naast bovengenoemde screening kent de bedrijfsobligatieportefeuille nog twee klimaat specifieke screenings:

1. Nutsbedrijven waarvan de omzet voor meer dan 30% gebaseerd is op de energieopwekking met behulp van kolen komen niet in aanmerking voor opname in het benchmarkuniversum;
2. Bedrijven die meer dan 10% van de omzet behalen uit olie- en gaswinning uit niet-conventionele productie-methoden (zoals teerzanden en schaliegas) worden uitgesloten.

Uitsluiting op basis van klimaatengagement

Bedrijven kunnen uitgesloten worden wanneer er onvoldoende voortgang wordt geboekt met engagement in de aandelenportefeuille. In dat geval wordt ook niet langer geïnvesteerd in de bedrijfsobligaties van het betreffende bedrijf.

Beheerders wegen ESG mee in selectie binnen resterend universum

Binnen het resterende universum kunnen de actieve beheerders hun eigen keuzes maken, waarbij een vereiste is dat ESG-aspecten worden meegewogen.

Investeren in groene obligaties waar passend

PMT vraagt aan de actieve beheerders om bij een vergelijkbare rendementsverwachting de voorkeur te geven aan green, social of sustainable bonds. Deze obligaties worden gezien als middel om bedrijven te stimuleren om extra vergroeningsmaatregelen te nemen of bij te dragen aan sociale vraagstukken. Medio 2024 investeerde PMT in totaal zo'n 2,43 miljard Euro in [groene obligaties](#) van bedrijven. Ongeveer 6,8% van de bedrijfsobligatieportefeuilles bestaan uit groene obligaties. Belangrijker dan de vraag of een obligatie een dergelijk groen, sociaal of duurzaam label heeft, vindt PMT echter wat een bedrijf op totaalniveau doet. PMT investeert bij voorkeur in een 'gewone' obligatie van een bedrijf dat een sterk klimaatbeleid heeft, dan in een groene obligatie van een bedrijf dat voor de rest sterk achterblijft. Daarom maakt PMT geen gebruik van een harde doelstelling op de positie in groene, sociale of duurzame obligaties.

Klimaatscreening aanscherpen op basis van nieuwe data

Naarmate de datakwaliteit en beschikbaarheid toeneemt, zullen de klimaatscreenings verder aangescherpt worden. Bij voorkeur en mits operationeel haalbaar, wordt voorspellende data gebruikt en een beleid in lijn met de aandelenportefeuille gehanteerd. Voor de ontwikkeling van klimaatscreenings wordt er samengewerkt met de fondsbeheerders van de obligatieportefeuilles. Zo maakt PMT gebruik van hun kennis en wordt toegewerkt naar meer consistentie in het klimaatbeleid in de verschillende portefeuilles.

4. Actieplan vastgoed

4.1 Data

gedaan

- ✓ Meten van GRESB scores.
- ✓ Meten van energielabels.
- ✓ Eerste CO₂-voetafdruk metingen.

mee bezig

- Ontwikkelen van CO₂-voetafdruk rapportage en meten van Paris-alignment met CRREM paden.

te doen

- Ontwikkelen van een CO₂-voetafdruk rapportage en meten in lijn met de CRREM-paden
- Datakwaliteit en dekking vergroten.
- Vergroten van inzicht in de CO₂-uitstoot bij bouw.

doel

Volledige inzicht in mate van Paris-alignment.

Metten van GRESB-scores

Om inzicht te krijgen in de ESG-prestaties van de vastgoedbeheerders, waaronder de kwaliteit van het klimaatbeleid, maakt PMT sinds 2014 gebruik van de [Global ESG Benchmark for Real Assets \(GRESB\)](#) scores⁷. De GRESB-score geeft een relatieve beoordeling van de ESG-prestaties van een vastgoedbeheerder ten opzichte van de benchmark.

Metten van energielabels

De energie-efficiëntie van Nederlands vastgoed wordt inzichtelijk gemaakt met energielabels.

Eerste CO₂-voetafdruk metingen

PMT rapporteert sinds 2023 jaarlijks over de CO₂-impact van de vastgoedbeleggingen. Dit wordt gedaan met behulp van data die door vastgoedbeheerders wordt aangeleverd aan GRESB.

Ontwikkelen van een CO₂-voetafdruk rapportage en meten in lijn met de CRREM-paden

PMT gebruikt de Carbon Risk Real Estate Monitor (CRREM)⁸-paden om een beeld te vormen bij de uitstootintensiteit van de beleggingen. De paden laten per vastgoedsegment en regio zien welke uitstootintensiteit per m² past bij een 1,5-graden scenario. Met behulp van de GRESB-data en CRREM-paden wordt een inschatting gemaakt van de mate waarin de verschillende beheerders op koers liggen voor een 1,5-graden scenario.

Datakwaliteit en -dekking vergroten

Om vergelijkbaarheid te bevorderen vraagt PMT de beheerders om de CO₂-uitstoot via [GRESB](#) te rapporteren. GRESB heeft richtlijnen ontwikkeld voor rapportage van CO₂-uitstoot voor vastgoedbeheerders. Ook zet GRESB zich in om de data dekking te vergroten en data te valideren.

Data over de intensiteit van CO₂-uitstoot die wordt aangeleverd via GRESB is vaak gebaseerd op schattingen, omdat het energieverbruik grotendeels bepaald wordt door het energieverbruik van huurders. Deze informatie is doorgaans niet beschikbaar voor investeerders. PMT benadrukt bij vastgoedbeheerders het belang van een verhoging van de dekking van de CO₂-intensiteit metingen en verbetering van de datakwaliteit. Beheerders kunnen bijvoorbeeld met huurders afspreken dat zij toegang krijgen tot de verbruiksdata, of de kwaliteit van schattingen verbeteren door een gemiddeld energieverbruik te gebruiken van een cluster goed vergelijkbare vastgoedobjecten.

Vergroten van inzicht in CO₂-uitstoot bij bouw

De uitstoot die wordt meegenomen in de CRREM-paden en aangeleverd wordt via [GRESB](#) beperkt zich momenteel tot de operationele uitstoot. De uitstoot die vrijkomt bij de bouw en renovatie van vastgoed wordt (nog) niet meegenomen. Wanneer er standaarden beschikbaar komen om deze uitstoot te meten, zal er bij beheerders op aangedrongen worden om ook deze informatie te publiceren en toe te voegen aan hun rapportage.

7. [GRESB | Global ESG Benchmark for Real Assets](#).

8. [CRREM - Make decarbonisation measurable & Manage Carbon Risk](#).

4.2 Doelstellingen

 gedaan

- ✓ Ambitie: minimale GRESB-score van drie sterren.
- ✓ Ambitie om beleggingen in lijn te brengen met 1,5 graden CRREM-paden.

 mee bezig

 te doen

- Aanscherpen van doelstellingen in lijn met nieuwste onderzoeken.
- Uitstoot die vrijkomt bij bouw meenemen in doelstellingen.

 doel

Portefeuille met netto nul CO₂-uitstoot.

Ambitie: minimale GRESB-score van drie sterren

PMT heeft de ambitie om alleen te investeren in vastgoedbeheerders met een minimale [GRESB-score](#) van drie sterren en met in 2025 een beoogd gemiddelde van ten minste vier sterren. Om te voldoen aan vier sterren moeten beheerders met hun scores op zowel management als prestatie in het vierde of vijfde percentiel vallen.

Ambitie om beleggingen in lijn te brengen met 1,5-graden CRREM-paden

PMT heeft de ambitie om de uitstootintensiteit van de vastgoed beleggingen in lijn te brengen met een 1,5-graden scenario, conform de CRREM-methode.

Aanscherpen van doelstellingen in lijn met nieuwste onderzoeken

De CRREM-methode is in ontwikkeling. PMT is voornemens om de doelstellingen voor de vastgoedportefeuille steeds aan te scherpen in lijn met de laatste wetenschappelijke inzichten.

Uitstoot die vrijkomt bij bouw meenemen in doelstellingen

Op dit moment ziet PMT nog geen passende mogelijkheden om de uitstoot die vrijkomt bij de bouw mee te nemen in de doelstellingen. Als geschikte data hiervoor beschikbaar komt, is de intentie om ook hier doelstellingen op te formuleren.

4.3 Druk

 gedaan

- ✓ Selectie en monitoring van beheerders op basis van ESG-criteria.
- ✓ Opdracht gegeven voor renovatie van Nederlandse woningen.

 mee bezig

- PMT is in gesprek met vastgoedbeheerders over klimaatambities

 te doen

- Opdracht geven en vragen om verduurzamingsplannen.

 doel

Vastgoed voldoet aan 'net zero' doel.

Selectie en monitoring van beheerders op basis van ESG-criteria

PMT kan in de vastgoedportefeuille hoofdzakelijk bijdragen aan een lagere CO₂-uitstoot door vastgoedbeheerders te selecteren die zich inzetten voor CO₂-reductie en hen waar nodig te motiveren om ambitieuzere stappen te zetten. Dit wordt gedaan door vastgoedbeheerders te vragen inzicht te geven in de CO₂-voetafdruk van de beleggingsportefeuille en een verduurzamingsplan op te stellen voor het bereiken van een uitstootreductie die past bij de 1,5-graden CRREM-paden.

PMT wil dat vastgoedbeheerders hun investeringen afstemmen op de 1,5-graden CRREM-paden en kijkt daarbij vooral naar hoe ze dit doen. Daarom beoordeelt PMT de plannen van vastgoedbeheerders niet alleen op de verwachte CO₂-reductie, maar ook op de kwaliteit van de acties en de verwachte kosten en opbrengsten.

Beheerders worden aangemoedigd om de CO₂-uitstoot te verlagen door bestaande panden energiezuiniger te maken via renovaties. Dit is effectiever dan het verkopen van panden met een lage energie-efficiëntie. PMT vindt het ook belangrijk dat beheerders rekening houden met de uitstoot die vrijkomt bij de bouw van vastgoed, ook al wordt dit nog niet gemeten. Tot slot wil PMT dat er alleen geïnvesteerd wordt in nieuw vastgoed als dit minimaal voldoet aan de 2040 CRREM-paden. Bij voorkeur is nieuw vastgoed al energieneutraal, zodat het niet binnen enkele jaren opnieuw gerenoveerd hoeft te worden.

Opdracht gegeven voor renovatie van Nederlandse woningen

Op de direct beheerde Nederlandse vastgoedportefeuille kan PMT directe invloed uitoefenen, door bijvoorbeeld beslissingen te nemen over welke panden worden gerenoveerd en wat voor eisen aan nieuwbouw gesteld worden. In deze portefeuille zijn tussen 2011 en 2021 circa 1.400 woningen verduurzaamd en is circa 70% van de portefeuille voorzien van een A-label of hoger.

PMT is in gesprek met vastgoedbeheerders over de klimaatambities

PMT houdt jaarlijks een enquête onder haar vastgoedbeheerders over hun klimaatbeleid en klimaatambities en gaat hierover in gesprek met de beheerders. Dit helpt ons om een beter beeld te krijgen bij de kwaliteit van de CO₂-data die beheerders gebruiken en de haalbaarheid van de CRREM paden. Ook gebruiken we deze gelegenheid onze klimaatambities te blijven benadrukken.

Opdracht geven en vragen om verduurzamingsplannen

PMT vraagt beheerders concrete verduurzamingsplannen uit te werken om vastgoedobjecten in lijn met de CRREM-paden te brengen. Dit is inclusief een planning voor renovatie, installatie zonnepanelen en vervanging van warmtesystemen. Het team dat de Nederlandse vastgoedportefeuille beheert, heeft deze verduurzamingsplannen al ontwikkeld.

4.4 (Des)investeren

gedaan

- ✓ Nieuwbouw aangekocht vanaf 2022 voldoet minimaal aan uitstootniveaus die passen bij CRREM 1,5-graden pad voor 2040 (voor direct beheerd vastgoed).
- ✓ Voldoende GRESB-score vereiste voor investering.

mee bezig

te doen

- Jaarlijkse evaluatie klimaatbeleid beheerders.
- Aanscherpen van klimaatcriteria voor beheerders.

doel

Alle investeringen binnen vastgoedportefeuille passen bij 'net zero' doel.

Nieuwbouw aangekocht vanaf 2022 voldoet bij voorkeur minimaal aan uitstootniveaus die passen bij CRREM 1,5-graden pad voor 2040 (voor direct beheerd vastgoed)

PMT wil enkel investeren in nieuw vastgoed als dit een CO₂-intensiteit heeft die minimaal voldoet aan de 2040 CRREM-paden. Bij voorkeur is nieuw vastgoed al energieneutraal. Zo wordt voorkomen dat vastgoed waar nu in geïnvesteerd wordt, binnen enkele jaren opnieuw gerenoveerd moet worden.

Voldoende GRESB-score vereiste voor investering

PMT wil alleen in vastgoed investeren via vastgoedbeheerders die zich inzetten om klimaatverandering tegen te gaan en de CO₂-uitstoot van vastgoed voldoende terugbrengen. Om deze reden worden klimaataspecten meegewogen bij selectie en monitoring van vastgoedbeheerders, en criteria gesteld ten aanzien van de [GRESB](#)-score.

Jaarlijkse evaluatie klimaatbeleid van vastgoedbeheerders

Als vastgoedbeheerders te weinig inzetten op een klimaatbeleid waarmee wordt bijgedragen aan een reductie van de reële CO₂-uitstoot, kan als uiterste escalatiemiddel besloten worden om afscheid te nemen van een vastgoedbeheerder⁹.

Aanscherpen van klimaatcriteria voor vastgoedbeheerders

Naar mate de mogelijkheden om het ambitieniveau van het klimaatbeleid te meten toenemen, zal ook de selectie (en monitoring) van vastgoedbeheerders verder aangescherpt worden.

9. Hierbij de fondsvoorwaarden in acht nemende c.q. rekening houdend met het karakter van eventuele closed end fondsen.

5. Actieplan infrastructuur

5.1 Data

 gedaan

- ✓ Meten van de omvang impact-investeringen in het thema hernieuwbare energie.
- ✓ Meten geproduceerde energie en vermeden CO₂-uitstoot met investeringen in hernieuwbare energie.

 mee bezig

 te doen

- Meten operationele CO₂-uitstoot.
- Meten CO₂-uitstoot die vrijkomt bij bouw.
- Meten van de mate van 'Paris-alignment' van beleggingen.

 doel

Volledige inzicht in mate van "Paris-alignment".

Het meten van de omvang impactinvesteringen in het thema hernieuwbare energie

PMT verwacht binnen de infrastructuurportefeuille een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie door te investeren in bijvoorbeeld de aanleg van windmolenparken en zonnepanelen. PMT meet de omvang van de beleggingen die voldoen aan de criteria voor impactinvesteringen in het thema energietransitie, en rapporteert daarover in het Verantwoord Beleggen Jaarverslag.

Het meten geproduceerde energie en vermeden CO₂-uitstoot met investeringen in hernieuwbare energie

Voor de investeringen in hernieuwbare energie meet PMT de hoeveelheid energie die geproduceerd wordt en de omvang van de vermeden CO₂-uitstoot. De vermeden CO₂-uitstoot wordt door de beheerders berekend door de geproduceerde MWh-energie te relateren aan het CO₂-equivalent van de generieke energiemix (uit onder andere kolen en gas) uit het betreffende land.¹⁰

Metten van operationele CO₂-uitstoot

Op dit moment zijn er beperkte mogelijkheden om inzicht te krijgen in de operationele CO₂-voetafdruk van onze infrastructuurbeleggingen. Databeschikbaarheid is niet toereikend. PMT streeft ernaar om deze informatie samen met de beheerders zoveel mogelijk uniform te verzamelen. [Aandacht voor scope 1 tot en met 3](#) uitstoot is daarbij relevant, gezien de doorgaans grote indirecte uitstoot die gerelateerd is aan infrastructuursegmenten als wegen, havens of vliegvelden.

Metten van CO₂-uitstoot die vrijkomt bij bouw

Ook de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de ontwikkeling van infrastructuur is vaak zeer relevant voor deze beleggingen, maar nog moeilijk te meten. PMT streeft ernaar om het inzicht in de CO₂-voetafdruk van infrastructuurbouw te vergroten.

Metten van de mate van beleggingen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs

PMT beoogt de mate van CO₂-uitstoot(reductie) van infrastructuurbeleggingen te kunnen beoordelen op de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs. Om dit te kunnen meten zal onderzoek gedaan worden naar aansluiting bij initiatieven zoals [GRESB](#), [UNPRI](#) en [SBT](#).

10. PMT rapporteert jaarlijks over de impactbeleggingen via de jaarverslagen, inclusief de beleggingen in het thema 'energietransitie' in de infra debt, infra equity en private equity portefeuilles.

5.2 Doelstellingen

 gedaan

- ✓ Overkoepelende ambitie 2030 vastgesteld: €4 miljard in impactinvesteringen energietransitie.

 mee bezig

 te doen

- Doelstellingen op CO₂-uitstoot en de mate van 'Paris-alignment' van beleggingen.

 doel

Portefeuille met netto nul CO₂-uitstoot.

Overkoepelende ambitie 2030: € 4 miljard in impactinvesteringen energietransitie

PMT heeft als ambitie voor 2030 gesteld om € 4 miljard te investeren in impactinvesteringen in de energietransitie. een impactbelegging moet voldoen aan de volgende kenmerken:

- Impact intentie (vóór aangaan van de investering, uitgangspunt is de lange termijn);
- Gericht zijn op het oplossen of voorkomen van een maatschappelijk probleem;
- Meetbaarheid (jaarlijkse meting van gerealiseerde impact aan de hand van vooraf vastgestelde KPI's);
- Financieel rendement (in lijn met de doelstelling van het betreffende product of mandaat).

Binnen de huidige beleggingsstrategieën voor infrastructuuraandelen en infrastructuurleningen is onze verwachting dat per 2025 circa € 1,75 miljard aan impactinvesteringen in energietransitie zullen bevatten. Deze impactbeleggingen dragen bij aan CO₂-reductie binnen de energiesector.

Doelstellingen op CO₂-uitstoot en de mate van van beleggingen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs

PMT is voornemens om ook CO₂-reductiedoelstellingen of doelstellingen op de mate van infrastructuur beleggingen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs te formuleren. Dit is echter afhankelijk van de beschikbaarheid van toereikende data.

5.3 Druk

 gedaan

- ✓ Selectie en monitoring van beheerders op basis van ESG-criteria.

 mee bezig

 te doen

- Stimuleren van beheerders om passende verduurzamingsplannen op te stellen voor CO₂-reductie binnen infrastructuur.
- Uitbreiding monitoring van klimaatbeleid beheerders.

 doel

Projecten voldoen aan 'net zero' doel.

Onderstaande punten gelden voor alle infrastructuurbeleggingen zowel energietransitie-gerichte infrastructuur als generieke infrastructuur.

Selectie en monitoring van beheerders op basis van ESG-criteria

PMT selecteert beheerders die zich inzetten voor CO₂-reductie. PMT toetst in welke mate een beheerder ESG-factoren meeweegt in het beleggingsproces. Minimum ESG-eisen die aan iedere beheerder gesteld worden zijn:

- De beheerder is [UNPRI](#) ondertekenaar;
- ESG-factoren worden geïntegreerd in het beleggingsproces.

Stimuleren van beheerders om passende verduurzamingsplannen op te stellen voor CO₂-reductie binnen infrastructuur

Het benchmarken en vergelijken van fondsen kan richting geven aan het engagement met beheerders. Ook kan het helpen bij het gezamenlijk ontwikkelen van verbetervoorstellen. PMT is voornemens om beheerders te vragen om hun beleid in lijn met een netto nul uitstoot te brengen.

Uitbreiding monitoring van het klimaatbeleid van beheerders

Naarmate standaarden voor het meten van de CO₂-uitstoot en het opstellen van een klimaatbeleid zich verder ontwikkelen, zullen klimaatcriteria in het monitoring- en selectieproces verder worden aangescherpt.

5.4 (Des)investeren

gedaan

- ✓ Mandaten opgesteld met veel ruimte voor investeringen in hernieuwbare energie.
- ✓ Uitsluiting kolen- en olie gerelateerde projecten in infrastructuurleningen.

mee bezig

te doen

- Indien nodig meer ruimte creëren voor opname investeringen in energietransitie .
- Aanscherping van klimaatcriteria.

doel

Alle investeringen binnen infrastructuur portefeuille passen bij 'net zero' doel.

Mandaten opgesteld met veel ruimte voor investeringen in hernieuwbare energie

In de infrastructuurleningen portefeuille wordt de beheerder veel ruimte geboden om investeringen in hernieuwbare energie te doen. De portefeuille kan tot 50% met duurzame energie investeringen gevuld worden. In de infrastructuur aandelen portefeuille wordt enkel in hernieuwbare energie geïnvesteerd.

Uitsluiting kolen- en olie gerelateerde projecten in infrastructuurleningen

In de infrastructuurleningen portefeuille zijn investeringen in kolen- en olie gerelateerde projecten sinds opbouw van dit product (vanaf 2019) uitgesloten.

Indien nodig meer ruimte creëren voor opname van investeringen in energietransitie

Als er onvoldoende ruimte blijkt voor de beoogde verdere opbouw van investeringen in de energietransitie binnen het huidige mandaat, zal overwogen worden om dit te herijken. Daarbij moet de portefeuille vanzelfsprekend passend blijven bij het beoogde risico-rendementsprofiel.

Aanscherping van klimaatcriteria

Tot slot kunnen richtlijnen of criteria voor beleggingen waarin bij voorkeur niet wordt belegd, worden aangescherpt naar mate standaarden zich verder ontwikkelen.

6. Actieplan private equity

6.1 Data

gedaan

- ✓ Meten van ESG-performance fondsbeheerders.

mee bezig

- In kaart brengen mogelijkheden om CO₂-voetafdruk van private equity beleggingen te meten.

te doen

- Opstellen van CO₂-voetafdruk rapportage.
- Meten 'Paris alignment' van beleggingen en/of fondsbeheerders.

doel

Volledige inzicht in mate van "Paris-alignment".

Metten van ESG-performance fondsbeheerders

Bij het aangaan van nieuwe investeringen binnen private equity beoordeelt PMT de ESG-prestaties van een fonds. Hiermee vormt PMT een beeld van hoe fondsbeheerders verantwoord beleggen beleid hebben opgezet in de organisatie, in het investeringsproces en bij portefeuille-ondernemingen, maar ook de kwaliteit van ESG-rapportages. Onder andere het beleid, de ESG-toezeggingen en de mate waarin ESG-kenmerken (waaronder klimaat) worden meegenomen in de investeringsbeslissingen, worden hierin meegewogen.

In kaart brengen van mogelijkheden om CO₂-voetafdruk van private equity beleggingen te meten

PMT werkt aan een inventarisatie van de CO₂-uitstoot data van private equity-beleggingen. Voor deze beleggings-categorie is op dit moment veel minder CO₂-uitstoot data beschikbaar dan voor beursgenoteerde aandelen en doorgaans alleen nog op portefeuilleniveau. Dit hangt samen met het feit dat de onderliggende bedrijven waarin fondsbeheerders investeren veel kleiner zijn dan beursgenoteerde bedrijven. Deze bedrijven hebben doorgaans minder rapportageverplichtingen en minder capaciteit tot hun beschikking voor een CO₂-rapportage. PMT heeft met diverse dataproviders gesproken over de mogelijkheden om CO₂-data in te kopen voor niet-beursgenoteerde bedrijven. Deze dataproviders hebben echter slechts voor een zeer beperkt deel van de portefeuille CO₂-data. Dataproviders werken voornamelijk met schattingen op basis van bedrijfsactiviteiten. Dergelijke data geeft beperkte handvaten voor sturing.

Het is de verwachting dat dit in de komende jaren zal verbeteren, vooral gedreven door de volgende ontwikkelingen:

1. Uitbreiding van Europese wetgeving t.a.v. rapportageverplichtingen (CSRD);
2. Toenemende vraag vanuit investeerders.

Opstellen van een CO₂-voetafdruk rapportage

Zodra er voldoende data beschikbaar is, zal net als voor beursgenoteerde aandelen een CO₂-voetafdruk rapportage opgesteld worden.

Metten van de mate van beleggingen en/of fondsbeheerders in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs

PMT wil ook binnen de private equity portefeuille inzicht krijgen in hoe fondsbeheerders en de bedrijven waarin zij investeren de CO₂-uitstoot verminderen volgens het [1,5-graden pad](#). Het meten van de CO₂-voetafdruk van deze portefeuille is ingewikkelder dan bij beursgenoteerde aandelen, omdat de bedrijven meestal kort in de portefeuille zitten en vaak snel groeien.

6.2 Doelstellingen

 gedaan

 mee bezig

 te doen

 doel

- Mogelijkheden onderzoeken om concrete doelstellingen te formuleren die passen bij Paris-alignment

Portefeuille met netto nul CO₂-uitstoot.

Mogelijkheden onderzoeken om doelstellingen te formuleren die in lijn zijn met het Klimaatakkoord van Parijs
PMT onderzoekt de formulering van concrete doelstellingen. Er kunnen doelstellingen bepaald worden op de mate van het in lijn brengen beleggingen met een [1,5-graden pad](#), of op de uitstootintensiteit van de onderliggende ondernemingen (zoals bij beursgenoteerde aandelen).

6.3 Druk

 gedaan

 mee bezig

 te doen

 doel

- ✓ Selectie en monitoring van fondsbeheerders op basis van ESG-criteria.
- ✓ Verzoek aan fondsbeheerders om een TCFD-rapportage op te stellen

- Uitbreiding monitoring van het klimaatbeleid van fondsbeheerders.

Bedrijven voldoen aan 'net zero' doel.

Selectie en monitoring van fondsbeheerders op basis van ESG-criteria

PMT investeert in private equity via externe fondsbeheerders en co-investeringen. PMT kan invloed uitoefenen door fondsbeheerders te kiezen die een goed klimaatbeleid hebben. Daarnaast moedigt PMT hen aan om klimaatverandering mee te nemen in hun investeringsbeslissingen en ervoor te zorgen dat zij de voorwaarden en doelstellingen van PMT volgen.

De fondsbeheerders zelf hebben een veel grotere stem en invloed op de onderliggende ondernemingen dan aandeelhouders bij beursgenoteerde bedrijven, en veranderingen kunnen vaak sneller worden doorgevoerd. Met co-investeringen repliceert PMT deels de private equity fonds-portefeuille, door te investeren in ondernemingen waar het fonds ook in investeert. Een externe beheerder selecteert en beheert de co-investeringsportefeuille namens PMT. Door bewuste keuzes te maken waar wel en niet in te investeren op basis van ESG-criteria kan PMT het ESG-profiel van de co-investeringsportefeuille sturen.

In 2021 heeft PMT het selectieproces voor het aanstellen van nieuwe beheerders aangepast, zodat de kwaliteit van het ESG-beleid van de beheerder nog zwaarder wordt meegewogen. PMT vraagt fondsbeheerders om ESG-risico's bij onderliggende ondernemingen te identificeren, de risico-mitigatiemaatregelen vast te leggen in een ESG-actieplan en hierover te rapporteren. ESG is een vast onderdeel van investeringsvoorstellen en de doorlopende monitoring van beheerders.

Daarnaast zet PMT zich in voor het opnemen van klimaatdoelstellingen en CO₂-uitstootrapportages in fonds-documentatie bij gesprekken over het opzetten van nieuwe fondsen met fondsbeheerders. Ook vraagt PMT beheerders jaarlijks naar de prestaties op het gebied van klimaat.

 Verzoek aan fondsbeheerders om een TCFD-rapportage op te stellen

PMT is een pilot gestart waarbij aan fondsbeheerders wordt gevraagd om te starten met klimaatrisicorapportages op basis van het framework en de principes van de [Taskforce Climate Related Disclosures \(TCFD\)](#). Hiermee wordt onder andere gevraagd om inzicht te geven in hoe klimaatrisico's van invloed kunnen zijn op de organisatie en hoe deze beheerst worden. Ook wordt gevraagd om te beschrijven welke maatstaven en doelstellingen de organisatie gebruikt om risico's en kansen op het gebied van klimaat te meten, waarbij onder andere wordt aanbevolen om [scope 1](#), [scope 2](#) en waar mogelijk scope 3 CO₂-emissies te rapporteren. Deelname aan deze pilot is vooralsnog op vrijwillige basis. In een later stadium zal PMT evalueren of verplichtstelling passend en noodzakelijk is.

 Uitbreiding monitoring van het klimaatbeleid van fondsbeheerders

De verwachting is dat het inzicht in de mate waarin de private equity beleggingen bijdragen aan het beperken van klimaatverandering de komende periode zal toenemen. Met behulp van deze nieuwe inzichten kan PMT de monitoring van het klimaatbeleid van de beheerders verder aanscherpen.

6.4 Des(investeren)

 gedaan	 mee bezig	 te doen	 doel
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Enkel investeren in nieuwe fondsbeheerders die zich hebben gecommitteerd aan UNPRI. ✓ Bij onvoldoende ESG-beoordeling geen investering in vervolffondsen. ✓ Impact: investeringsfocus op beleggingen die positief bijdragen aan het klimaatakkoord. 		<ul style="list-style-type: none"> • ESG-criteria aanscherpen op basis van nieuwe inzichten. 	<p>Alle investeringen binnen de private equity portefeuille passen bij 'net zero' doel.</p>

 Enkel investeren in nieuwe fondsbeheerders die zich hebben gecommitteerd aan UNPRI

PMT selecteert alleen nieuwe fondsbeheerders als zij bij het aangaan van een commitment ondertekenaar zijn van [UNPRI](#).

Daarnaast zet PMT zich in om het percentage UNPRI-ondertekenaars te vergroten onder bestaande fondsbeheerders. De ambitie voor de private equity portefeuille is om in 2025 100% van het belegd vermogen te beleggen bij UNPRI-ondertekenaars (met uitzondering van de startportefeuille en niet-strategische beleggingen).

Bij een onvoldoende ESG-beoordeling geen investering in vervolffondsen

Fondsbeheerders zien investeerders doorgaans graag terug in vervolffondsen. PMT investeert echter niet in vervolffondsen als deze niet voldoen aan de ESG-criteria.

Impact: investeringsfocus op beleggingen die positief bijdragen aan het Klimaatakkoord van Parijs

PMT stelt jaarlijks ruimte beschikbaar voor impactinvesteringen, waaronder ook in de thema's energietransitie en circulaire economie.

 ESG-criteria aanscherpen op basis van nieuwe inzichten

PMT is voornemens om ESG-criteria en eisen aan het klimaatbeleid van beheerders regelmatig te evalueren en verder aan te scherpen naar mate onze inzichten verder toenemen.

7. Actieplan staatsobligaties

7.1 Data

 gedaan

- ✓ Meten van klimaatrisico's.
- ✓ Meten van de CO₂-uitstoot.

 mee bezig

 te doen

- Meten van alignment met een 1,5-graden pad.

 doel

Complete data over 'Paris-alignment'

Metten van klimaatrisico's

Sinds 2018 worden klimaatrisico's voor staatsobligaties gemeten met behulp van de score op de [ND-GAIN index](#). Deze score geeft een inschatting van de kwetsbaarheid van een land voor de negatieve gevolgen van klimaatverandering. Vooral landen met ongunstige geografische kenmerken en beperkte capaciteit en middelen om zich te beschermen tegen een negatieve klimaatimpact lopen grote risico's en scoren slecht op deze maatstaf.

Metten van de CO₂-uitstoot

Vanaf 2023 meet PMT de CO₂-uitstoot van de staatsobligatieportefeuille volgens de regels van de [SFDR](#). Dit gebeurt door de uitstoot te vergelijken met de economische activiteit van de landen waarin wordt geïnvesteerd.

Metten van alignment met een 1,5-graden pad

Om een klimaatbeleid te implementeren dat gericht is op het beperken van klimaatverandering, hebben we data nodig die laat zien welke bijdrage landen leveren aan het bereiken van de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs. De huidige CO₂-voetafdruk van een land geeft onvoldoende informatie om te bepalen of een land een voldoende grote bijdrage levert. Net als voor bedrijven, willen we ook vooruitkijkende elementen meewegen in de beoordeling. Bijvoorbeeld of een land passende CO₂-reductiedoelstellingen heeft gezet, investeert in hernieuwbare energie en zich inzet om het gebruik van fossiele brandstoffen af te bouwen. In hoeverre landen voldoen aan het Klimaatakkoord van Parijs meten we momenteel met behulp van de [German Watch Climate Change Performance index](#).

7.2 Doelstellingen

 gedaan

 mee bezig

 te doen

 doel

- ✓ Ambitie: de landen waarin we investeren middels staatsobligaties en obligaties van staatsbedrijven liggen uiterlijk per 2040 op koers voor een 1,5 graden pad.

Portefeuille met netto nul CO₂-uitstoot

Ambitie: de landen waarin we investeren middels staatsobligaties en obligaties van staatsbedrijven liggen uiterlijk per 2040 op koers voor een 1,5-graden pad

Om de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te behalen, is het cruciaal dat overheden hun verantwoordelijkheid nemen en een klimaatbeleid implementeren dat past bij een [1,5-graden pad](#). We zetten instrumenten in die we tot onze beschikking hebben met de intentie om overheden richting het [1,5-graden pad](#) te brengen.

Of we de bovenstaande ambitie kunnen behalen, is afhankelijk van de mate waarin overheden de afspraken die gemaakt zijn in het kader van het Klimaatakkoord van Parijs nakomen. We kunnen overheden stimuleren om de afspraken die gemaakt zijn in het kader van het Klimaatakkoord van Parijs na te komen middels verschillende vormen van engagement. Besluitvorming binnen een land is echter een complex proces, waarbinnen veel actoren invloed uitoefenen. Denk hierbij aan de regering, de ministeries, het parlement, maatschappelijke organisaties etc. Financiële instellingen hebben slechts een beperkte rol binnen het besluitvormingsproces van overheden. Het is daarom onwaarschijnlijk dat wij als financiële instelling een grote invloed hebben op het klimaatbeleid van overheden.

Als overheden te weinig doen om de uitstoot te verminderen, kunnen we onze doelen alleen bereiken door niet meer te investeren in deze overheden. Het risico-rendementsprofiel van onze beleggingen moet echter passend blijven bij onze rol als pensioenbelegger. Het beperken van het aantal landen waarin we kunnen investeren, verhoogt het risico, vooral bij EU-staatsobligaties die belangrijk zijn voor het beperken van renterisico. Daarom zullen we waarschijnlijk geen grote veranderingen doorvoeren in onze EU-staatsobligatieportefeuille.

7.3 Druk

gedaan

- ✓ Selectie en monitoring van managers op ESG aspecten.
- ✓ Aanspreken van overheden op bijdrage aan energietransitie.
- ✓ Lobbyactiviteiten voor een ambitieus en effectief klimaatbeleid.

mee bezig

te doen

- Onderzoek naar mogelijkheden verdere sturing engagement op energietransitie.

doel

Overheden voldoen aan 'net zero' doel

Selectie en monitoring van beheerders op ESG aspecten

Bij de aanstelling van een nieuwe beheerder wordt gekeken naar in welke mate ESG-factoren worden meegewogen in het beleggingsproces, de kwaliteit van de rapportage en concrete voorbeelden die de beheerder kan laten zien.

Minimale ESG-eisen die aan iedere beheerder gesteld worden, zijn:

- De beheerder is UNPRI ondertekenaar;
- De beheerder heeft een Verantwoord Beleggen beleid;
- ESG-factoren worden geïntegreerd in het beleggingsproces.

Beheerders kunnen besluiten om allocaties aan te passen op basis van ESG-kenmerken van de beleggingen, waaronder klimaataspecten. Voor beheerders van [EMD portefeuilles](#) is het gebruikelijk om in gesprek te gaan met overheden over hun beleid, waar ook ESG-aspecten in meegenomen kunnen worden.

Alle beheerders worden tenminste op jaarbasis beoordeeld op ESG-criteria. In de beoordeling wordt bijvoorbeeld meegewogen of de beheerder actief participeert in ESG-samenwerkingsverbanden, of de beheerder een nuttige sparring partner is voor PMT en of de beheerder de ESG-databronnen regelmatig evalueert. Als er sprake is van een minder sterke beoordeling op de ESG criteria, dan gaan we hierover met de beheerder in gesprek.

Aanspreken van overheden op bijdrage aan energietransitie

We oefenen druk uit op overheden samen met andere investeerders door hen aan te spreken op hun verantwoordelijkheden. Doorgaans wordt dit gedaan in samenwerking met andere investeerders. Bijvoorbeeld door een algemene brief te ondertekenen die overheden oproept om de klimaatambities te ondertekenen (zoals [deze oproep](#) in 2024), maar ook door overheden aan te spreken in het kader van ons klimaatengagementprogramma.

Lobbyactiviteiten voor een ambitieus en effectief klimaatbeleid

Door de EU en in Nederland wordt nieuwe regelgeving uitgewerkt voor verschillende sectoren, waaronder de financiële sector, met als doel de energietransitie te stimuleren en de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs te behalen. We willen dat nieuwe regelgeving daadwerkelijk helpt en effectief een bijdrage levert aan de energietransitie. Daarom mengen wij ons actief in het politieke debat en doen we regelmatig voorstellen ter verbetering in samenwerking met andere financiële instellingen, bijvoorbeeld via de Pensioenfederatie.

Onderzoek naar mogelijkheden verdere sturing engagement op energietransitie

De beheerders van de [EMD portefeuilles](#) spreken overheden in sommige gevallen aan op hun bijdrage aan de energietransitie. PMT onderzoekt in 2023 de mogelijkheden om meer sturing te geven aan deze gesprekken aan de hand van data over de mate van alignment van landen met een [1,5-graden pad](#), en het onderwerp meer structureel terug te laten komen in deze gesprekken.

Het ligt voor de hand om engagement activiteiten eventueel uit te breiden door deel te nemen aan samenwerkingsverbanden op dit gebied. Door te spreken namens een grote groep investeerders kunnen onze verzoeken meer kracht worden bijgezet.

7.4 Des(investeren)

 gedaan

- ✓ Selectie van landen op basis van de klimaatrisico's.
- ✓ Voorkeur voor groene obligatie

 mee bezig

 te doen

- Selectie op een alignment indicator.

 doel

Alle beleggingen binnen staatsobligatieportefeuille passen bij 'net zero' doel.

Selectie van landen op basis van de klimaatrisico's

PMT maakt gebruik van een landenraamwerk, waarmee landen worden geselecteerd op ESG aspecten. Onderdeel hiervan is een screening op basis van de [ND-Gain index score](#). Hiermee is de intentie om klimaatrisico's te reduceren. PMT investeert niet in staatsobligaties van landen in de [EMD portefeuilles](#) die op de ND-GAIN Vulnerability index een score behalen die lager is dan 60 en op de ND-GAIN Readiness Index een score behalen van minder dan 30.

Voorkeur voor groene obligatie

Aan de beheerders wordt gevraagd als er keuze is tussen meerdere obligaties die even passend zijn in de portefeuillecontext de voorkeur te geven aan groene, sociale en duurzaamheidsobligaties. Investeren in groene staatsobligaties kan een (subtiele) positieve bijdrage aan de energietransitie teweeg brengen. Dit kan overheden motiveren om te rapporteren over de klimaatimpact van hun investeringen, en ook bedrijven stimuleren om [groene obligaties](#) uit te geven. Belangrijker dan de vraag of een obligatie een groen label heeft, vindt PMT echter wat een land op totaalniveau doet.

Selectie op een alignment indicator

PMT verwacht per 2024 een screening te implementeren waardoor staatsobligaties van landen die zeer slecht presteren op de [German Watch Climate Change Performance index](#) in principe niet in de portefeuille opgenomen worden. Een uitzondering kan bijvoorbeeld gemaakt worden als de impact van uitsluiting op het risico-rendementsprofiel (te) groot wordt ingeschat.

8. Actieplan hypotheek

8.1 Data

 gedaan

- ✓ Meten van energielabels.
- ✓ Meten van hoeveelheid en omvang bouwdepots voor energiebesparende maatregelen.

 mee bezig

 te doen

- Meten van de CO₂-uitstoot van de woningen onderliggend aan de hypotheke.
- Vergelijken van de CO₂-uitstoot ontwikkeling met CRREM paden.

 doel

Complete data over 'Paris-alignment'

Metten van energielabels

Om een eerste inzicht te krijgen in de mate waarin de woningen onderliggend aan de hypotheekportefeuille op koers liggen voor een [1,5-graden pad](#), wordt nu gebruik gemaakt van energielabels waar deze beschikbaar zijn. Een energielabel laat zien hoe energiezuinig een huis is; huizen met een laag energielabel hebben daarom doorgaans een hogere CO₂-uitstoot per m². Beheerders hebben vaak nog niet van alle woningen een definitief energielabel en energielabels zijn soms verouderd. Daarnaast kunnen verschillende huizen met vergelijkbare energielabels in praktijk een andere uitstootintensiteit laten zien. Daarom wordt de informatie aangevuld met andere informatie over de energie-efficiëntie en CO₂-uitstoot van de woningen.

Metten van hoeveelheid en omvang bouwdepots voor energiebesparende maatregelen

Onderdeel van de beleggingsstrategie voor hypotheek is dat (nieuwe en bestaande) consumenten de mogelijkheid wordt geboden om gebruik te maken van een bouwdepot voor energiebesparende maatregelen. Onze beheerder geeft inzage in het aantal (nieuwe) hypotheek dat gebruik maakt van deze optie, inclusief de omvang van deze bouwdepots.

Metten van de CO₂-uitstoot van de woningen onderliggend aan de hypotheek

Om een beter beeld te krijgen bij de mate waarin de woningen onderliggend aan de hypotheekportefeuille passen bij een [1,5-graden pad](#), is inzicht nodig in de CO₂-uitstoot van de woningen. Beheerders gebruiken verschillende methoden om de CO₂-uitstoot van de onderliggende woningen in de hypotheekportefeuille in te schatten. Deze inschattingen zijn echter vaak nog vrij grof. Directe toegang tot informatie over het energieverbruik van de specifieke woningen is doorgaans om privacy redenen niet beschikbaar. We stimuleren onze beheerder om een zo betrouwbaar mogelijke inschatting te geven van de CO₂-uitstoot van de onderliggende woningen per m², door met hen in gesprek te gaan over de berekeningen en aan te dringen op verbetering waar mogelijk.

We willen graag inzage in het effect van specifiek de energiebesparende maatregelen die zijn gefinancierd met bouwdepots. De hypotheekbeheerder van PMT maakt nu een globale inschatting hiervan op basis van de omvang van de bouwdepots die gebruikt worden voor verduurzaming.

Vergelijken van de CO₂-uitstoot ontwikkeling met CRREM-paden

Om te bepalen in hoeverre de uitstootontwikkeling van de hypotheekportefeuille past bij een [1,5-graden pad](#), is de intentie om de uitstootdata te vergelijken met de 1,5-graden CRREM-paden voor Nederlandse woningen. Voordat dit op een zinvolle manier gedaan kan worden, moet de CO₂-uitstootdata echter van voldoende goede kwaliteit zijn.

8.2 Doelstellingen

 gedaan

 mee bezig

 te doen

 doel

- ✓ Ambitie: de woningen onderliggend aan de hypotheekportefeuille laten een uitstoot zien die past bij de 1,5 graden CRREM paden.
- ✓ Ambitie: toename van gebruik van bouwdepots voor verduurzaming.

Portefeuille met netto nul CO₂-uitstoot

Ambitie: de woningen onderliggend aan de hypotheekportefeuille laten een uitstoot zien die past bij de 1,5-graden CRREM-paden

Om de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te behalen, is het van belang dat de uitstoot van Nederlandse woningen fors gereduceerd wordt. Om te bepalen welke uitstootreductie nodig is, kan gebruik gemaakt worden van de CRREM-paden. Deze laten zien wat de uitstoot-intensiteit voor bijvoorbeeld Nederlandse woningen is die past bij een [1,5-graden pad](#), tussen nu en 2050 (zie verdere toelichting op de CRREM methodiek in het actieplan vastgoed). Ook voor de woningen onderliggend aan onze hypotheekportefeuilles willen we graag zien dat de uitstoot in lijn met een [1,5-graden pad](#) wordt gebracht.

Onze ambitie is om de uitstoot te verminderen. Dit kan door beheerders te stimuleren om woningeigenaren aan te moedigen maatregelen te nemen, of door de portefeuille aan te passen. We geven de voorkeur aan maatregelen door woningeigenaren, hoewel onze invloed beperkt is. Aanpassingen in de portefeuille zijn minder wenselijk. Door hypotheek te verstrekken aan minder energie-efficiënte huizen, kunnen we eigenaren stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen. Dit helpt bij het behalen van de Klimaatakkoord-doelen en het aanpakken van de woningnood, wat aansluit bij PMT's streven naar betaalbare huisvesting.

Ambitie: toename van gebruik van bouwdepots voor verduurzaming

PMT zet in op een toename van het gebruik van bouwdepots specifiek voor verduurzaming. Hierbij kijken wij naar het percentage hypotheek in de portefeuille met een bouwdepot en de totale omvang van deze bouwdepots. Als de beheerder van een hypotheekportefeuille consumenten informeert en faciliteert over de mogelijkheden om hun woning te verduurzamen, zou dit immers moeten resulteren in een groter deel van de consumenten dat gebruik maakt van deze bouwdepots.

8.3 Druk

 gedaan

 mee bezig

 te doen

 doel

✓ Selectie en monitoring van beheerders op basis van ESG-criteria.

Woningen voldoen aan 'net zero' doel

Selectie en monitoring van beheerders op basis van ESG-criteria

PMT draagt bij aan het verduurzamen van woningen door te investeren via een beheerder die consumenten actief informeert over de mogelijkheden om hun woning te verduurzamen en belemmeringen om verduurzaming te financieren wegneemt. De beheerder informeert consumenten bijvoorbeeld direct met (e-mail)berichten over de mogelijkheden om verduurzaming van de woning te financieren. Ook worden er concrete voorstellen gedaan om de woningen te verduurzamen op basis van de kenmerken van de woning, inclusief inzage in de mogelijke besparingen. Tot slot worden hypotheekadviseurs gemotiveerd om het onderwerp ter sprake te brengen in hypotheekgesprekken. Belemmeringen om verduurzaming te financieren worden voor bestaande klanten weggenomen door de kosten die gepaard gaan met het afsluiten van bouwdepots zo laag mogelijk te houden. PMT gaat met de beheerder in gesprek over de acties die zij nemen om de kosten voor consumenten voor verduurzaming van de woning laag te houden. Daarnaast wordt het gebruik van bouwdepots gemonitord en vergeleken met de ontwikkeling bij andere hypotheekverstrekkers. Bij onvoldoende voortgang wordt aangedrongen op aanscherping van de acties.

8.4 (Des)investeren

gedaan

- ✓ Bouwdepots beschikbaar stellen tegen lage kosten.

mee bezig

- Hypotheekverstrekking voor houtbouw financieren

te doen

doel

Alle beleggingen binnen de hypotheekportefeuille passen bij 'net zero' doel

Bouwdepots beschikbaar stellen tegen lage kosten

PMT draagt bij aan het verduurzamen van woningen door te investeren via een beheerder die belemmeringen wegneemt voor consumenten om extra geld bij te lenen om hun huis te verduurzamen. Nieuwe klanten kunnen tot € 9.000 (en 106% LtV) lenen voor energiebesparende maatregelen zonder aanvullende inkomenseisen. Bestaande klanten hebben de mogelijkheid om kosten voor energiebesparende maatregelen te financieren tot 106% LtV. Bovendien kunnen ze hun hypotheek voor energiebesparende maatregelen zonder extra kosten verhogen. Daarnaast kunnen bestaande klanten tijdens de looptijd van hun hypotheek eenmalig gebruik maken van een vereenvoudigd proces om € 9.000 te lenen voor energiebesparende maatregelen. Dit proces is vereenvoudigd zodat de klant gemakkelijk direct online zijn/haar hypotheek kan verhogen voor energiebesparende maatregelen, zonder dat er kosten gerekend worden voor een adviseur of notaris. De verhoging kan worden gebruikt voor energiebesparende maatregelen zoals zonnecellen/zonnepanelen, HR++ (of hoger) beglazing, energiezuinige kozijnen, deuren, of andere constructieonderdelen, energiezuinige ventilatie of een warmtepomp.

Hypotheekverstrekking voor houtbouw financieren

Uit onderzoek blijkt dat meer gebruik van houtbouw kan helpen om de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs te behalen¹¹. De beheerder waar PMT bij investeert, geeft expliciet aan ook hypotheek te verstrekken voor houtbouw en onderzoekt de mogelijkheden om deze financieringen verder uit te breiden, bijvoorbeeld door hier actiever over te communiceren.

11. ['Bouw meer houten huizen om klimaatdoelen te halen' | BNR Nieuwsradio](#)

9. Actieplan Private Corporate Debt

PMT heeft op dit moment nog geen beleggingen in Private Corporate Debt (PCD). Naar verwachting zullen de eerste beleggingen in 2025 toegevoegd worden aan de portefeuille van PMT.

9.1 Data

gedaan

- ✓ Meten van ESG-prestaties van beheerders
- ✓ Meten van ESG-score bedrijven

mee bezig

te doen

- In kaart brengen van mogelijkheden om CO₂-voetafdruk van beleggingen te meten
- Opnemen van CO₂-voetafdruk meting in klimaatrapportage
- Meten van beleggingen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs

doel

Complete data over 'Paris-alignment'

Metten van ESG-prestaties van beheerders

Bij de selectie van beheerders voor de Private Corporate Debt (PCD)-portefeuille beoordeelt PMT de ESG-prestaties van de beheerders. Hiermee krijgt PMT inzicht in hoe PCD-beheerders verantwoord beleggen hebben geïntegreerd in de organisatie, het investeringsproces en bij portefeuille-ondernemingen. Als onderdeel van de beoordeling wordt gekeken naar de kwaliteit van ESG-rapportages, governance, ESG-gerelateerde toezeggingen en de mate waarin ESG-kenmerken worden meegewogen in investeringsbeslissingen.

Metten van ESG-score bedrijven

Beheerders zijn verplicht elke lening te voorzien van een eigen ESG-score. PMT hanteert een minimale ESG-score waaraan de bedrijven die een lening ontvangen moeten voldoen.

In kaart brengen van mogelijkheden om CO₂-voetafdruk van beleggingen te meten

Veel leningen binnen het PCD-universum worden uitgegeven door private bedrijven. Voor deze private bedrijven wordt verwacht dat er in vergelijking met de publieke markt relatief minder publieke informatie beschikbaar is over CO₂-uitstoot. Voor de data zal PMT daardoor meer afhankelijk zijn van de analyses van de beheerders van de portefeuille.

Op dit moment zitten er nog geen beleggingen in de PCD-portefeuille.

Opnemen van CO₂-voetafdruk meting in klimaatrapportage

Zodra er voldoende informatie beschikbaar is om een CO₂-voetafdruk meting te doen zal deze meting opgenomen worden in het maatschappelijk verantwoord beleggen jaarverslag.

Metten van beleggingen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs

PMT beoogt om ook binnen de PCD-portefeuille voor iedere lening inzichtelijk te krijgen of de leningnemer genoeg doet om de uitstoot in lijn te brengen met een [1,5-graden pad](#) van het Klimaatakkoord van Parijs. Om de mate van alignment te bepalen, is informatie nodig over de CO₂-uitstoot van de bedrijven in de portefeuille. Naar verwachting is er op de korte termijn nog onvoldoende informatie beschikbaar om deze beoordeling te kunnen uitvoeren.

9.2 Doelstellingen

- Mogelijkheden onderzoeken om concrete doelstellingen te formuleren die passen bij 'Paris-alignment'.

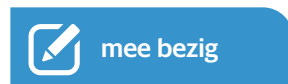
Portefeuille met netto nul CO₂-uitstoot.

Mogelijkheden onderzoeken om concrete doelstellingen te formuleren die passen bij 'Paris-alignment'

PMT beoogt om onderzoek te doen naar de formulering van concrete doelstellingen.

9.3 Druk

- ✓ Bij alle bilaterale (1 op 1) leningen wordt van de beheerder verwacht dat kwalitatieve ESG-voorwaarden worden opgenomen in de leningdocumentatie
- ✓ Selectie en monitoring van beheerders op basis van ESG-criteria.

- Uitbreiding monitoring van het klimaatbeleid van beheerders.

Bedrijven voldoen aan net zero doel.

Bij alle bilaterale (1 op 1) leningen wordt van de beheerder verwacht dat kwalitatieve ESG-voorwaarden worden opgenomen in de leningdocumentatie

Binnen de Europese PCD markt wordt in groeiende mate gebruik gemaakt van ESG-voorwaarden in de leningdocumentatie. In samenspraak met bedrijven worden bij het opstellen van de documentatie bepaalde kwalitatieve ESG-doelstellingen vastgesteld ('engagement op ESG'). Wanneer het bedrijf een ESG-doelstelling haalt, wordt de hoogte van de rente op de lening aangepast. Dit kan zowel een verlaging bij het behalen van een ESG-doelstelling zijn, als een verhoging bij het missen van een ESG-doelstelling. Het doel is om middels de leningsvoorwaarden bedrijven te motiveren om hun bedrijfsvoering te verduurzamen.

Het toepassen van kwalitatieve ESG-doelstellingen zal bij gesyndiceerde leningen of clubdeals¹² moeilijker te realiseren zijn dan bij bilaterale leningen, waar 1-op-1 afspraken worden gemaakt. Reden hiervoor is dat er bij eerstgenoemde leningen tussen meerdere kredietverstrekkers overeenstemming moet zijn over (de noodzaak) van ESG-voorwaarden. Een kredietverstrekker die vasthoudt aan de wens ESG-voorwaarden in de leningdocumentatie op te nemen zal zich dan mogelijk uit het onderhandelingsproces 'prijzen'.

Bij alle bilaterale (1 op 1) leningen tussen beheerder en leningnemer wordt van de beheerder verwacht zich in te spannen om dergelijke kwalitatieve ESG-voorwaarden op te nemen in de leningdocumentatie. Wanneer dit niet bereikt wordt, dient de beheerder uit te kunnen leggen waarom dit niet gelukt is. In de evaluatie van de PCD-strategie zal expliciet worden stilgestaan bij de uitvoering van deze eis en het uiteindelijke effect dat ESG-voorwaarden hebben gehad op de ondernemingen.

12. Zowel bij gesyndiceerde leningen en clubdeals wordt de financiering versterkt door meerdere partijen.

Selectie en monitoring van beheerders op basis van ESG-criteria

De PCD-beleggingen van PMT worden gedaan door externe beheerders. PMT kan hoofdzakelijk invloed uitoefenen door beheerders aan te stellen met een goed klimaatbeleid, hen te motiveren om dit thema op een passende manier mee te wegen in hun investeringsbeslissingen en hen te bewegen PMT's voorwaarden en doelstellingen toe te passen.

Wanneer we een nieuwe beheerder aanstellen, wordt o.a. beoordeeld in welke mate ESG-factoren worden meegewogen in het beleggingsproces, de kwaliteit van de rapportage en voorbeelden die de beheerder kan laten zien. Ook wordt specifiek meegewogen in welke mate het onderwerp energietransitie wordt meegenomen in het investeringsproces.

Tenslotte stelt PMT aan elke obligatieportefeuillebeheerder de volgende ESG-eisen:

- De beheerder is [UNPRI](#)-ondertekenaar;
- De beheerder heeft een Verantwoord beleggen beleid specifiek gericht op private corporate debt;
- ESG-factoren worden geïntegreerd in beleggingsproces.

Het ESG-beleid van beheerders wordt gemonitord middels een jaarlijkse ESG-enquête en daarnaast besproken als onderdeel van beoordelingsgesprekken. Een minder sterk ESG-beleid kan aanleiding geven om met de beheerder in gesprek te gaan en verbetering te stimuleren. Als aan deze oproep onvoldoende gehoor wordt gegeven, wordt overgegaan tot ontslag van de beheerder.

Uitbreiding monitoring van het klimaatbeleid van beheerders

PMT wil de beoordelingscriteria t.a.v. het klimaatbeleid van beheerders, naar mate de standaard voor een "goed klimaatbeleid" zich verder ontwikkelt, verder aanscherpen.

9.4 (Des)investeren

gedaan

mee bezig

te doen

doel

- ✓ Enkel investeren via beheerders die zich hebben gecommitteerd aan UNPRI.
- ✓ 10% van de PCD-beleggingen zijn impactbeleggingen.
- ✓ 2,5% van de leningen in de PCD-portefeuille zijn ESG-leningen.
- ✓ Uitsluiting van bedrijven die olie-en gas produceren door middel van onconventionele productiemethode, ongeacht welk deel van de totale omzet deze activiteit uitmaakt.
- ✓ Uitsluiting van nutsbedrijven die elektriciteit opwekken met kolen, ongeacht welk deel dit van de totale opwekking is.

Alle investeringen binnen de Private Corporate Debt portefeuille passen bij 'net zero' doel.

Enkel investeren via beheerders die zich hebben gecommitteerd aan UNPRI

PMT kiest er bewust voor om alleen te investeren in Private Corporate Debt via beheerders die zich hebben gecommitteerd aan [UNPRI](#), een verantwoord beleggen beleid hebben en ESG-factoren meewegen in het beleggingsproces.

10% van de PCD-beleggingen zijn impactbeleggingen

PMT heeft als ambitie gesteld om na opbouw van de portefeuille 10% van de PCD-belegging te kunnen categoriseren als impactinvesteringen. Een deel van deze impactinvesteringen kan mogelijk binnen het impactthema Energietransitie gedaan worden.

2,5% van de leningen in de PCD-portefeuille zijn ESG-leningen

PMT wil dat 2,5% van alle leningen in de PCD-portefeuille na opbouw van de portefeuille ESG-leningen zijn. Dit kunnen onder andere green, social of sustainability-linked leningen¹³ zijn. Met name green loans, groene leningen, dragen in veel gevallen direct bij aan de klimaatdoelen van PMT.

Uitsluiting van bedrijven die olie-en gas produceren door middel van onconventionele productiemethode, ongeacht welk deel van de totale omzet deze activiteit uitmaakt

Vanwege de grote negatieve milieueffecten van onconventionele productiemethoden, zoals fracking¹⁴ voor schalie-gas, of de winning van teerzandolie, kiest PMT ervoor om niet te investeren in en/of uit te lenen aan bedrijven die zich hiermee bezighouden.

13. Leningen waarvan het rentepercentage afhankelijk is van duurzaamheidsprestaties.

14. Een productiemethode waarbij doorgaans chemicaliën worden gebruikt om schaliegas en olie uit de aardbodem te onttrekken.

Uitsluiting van nutsbedrijven die elektriciteit opwekken met kolen, ongeacht welk deel dit van de totale opwekking is

Nutsbedrijven die gebruik maken van kolen in hun elektriciteitscentrales voor de opwekking van energie zijn momenteel verantwoordelijk voor 36% van de wereldwijde energie-gerelateerde CO₂-uitstoot¹⁵. In vergelijking met andere activiteiten waarbij CO₂-uitstoot vrijkomt, is een reductie van de CO₂-uitstoot in dit segment tegen relatief lage kosten te behalen. Dit hangt samen met de beschikbare schonere alternatieven, bijvoorbeeld energieopwekking met zonne- of windenergie. In scenario's die passen bij de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs wordt de uitstoot van CO₂ door kolencentrales wereldwijd voor 2050 tot nul gereduceerd.

Binnen de PCD-portefeuille kiest PMT ervoor om geen bedrijven toe te laten die elektriciteit opwekken met kolen, ongeacht welk deel dit van de totale opwekking is. Beleggingen in de PCD-portefeuille zullen, vanwege het illiquide karakter, vaak de gehele looptijd van de lening onderdeel zijn van de portefeuille. Om de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs te halen, zullen bedrijven binnen OECD-landen voor 2030 gestopt moeten zijn met de opwekking van elektriciteit middels kolen¹⁶. Gezien de toegestane looptijd van leningen binnen de portefeuille (max. 12,5 jaar) en de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs het niet wenselijk om dergelijke bedrijven op te nemen in de portefeuille.

15. [IEA: Coal 2023, Analysis and forecast to 2026, p.13](#)

16. [Net Zero by 2050 – A roadmap for the Global Energy Sector.](#)

Bijlage 1: Overzicht alle beleggingscategorieën

Beleggings-categorie	Verwachte invloed op reële uitstoot via beleggingscategorie	Allocatie per 31 - 12 - 2022	Actieplan?	Carbon footprint meting?	Overige data voor meten bijdrage energietransitie	Doelstelling?	Huidige acties op hoofdlijnen
Beurs-genoteerde aandelen	Groot: door onze positie als aandeelhouder te gebruiken om de koers van een bedrijf te beïnvloeden, met bijvoorbeeld engagement, en bedrijven die zich inzetten voor de energietransitie te financieren.	23%	Ja, actieplan aandelen	Ja, goede kwaliteit	Score op klimaataspecten in ESG ratings van bedrijven, Paris alignment score Transition Pathway Initiative	Ja, sector specifieke reductiedoelstellingen op basis van TPI data	Screening op (forward looking) klimaatcriteria. Engagement op olie en gas, nutsbedrijven en energie vragende sectoren. Inzet van resoluties.
Nederlands vastgoed	Groot: door bestaande gebouwen te renoveren en te investeren in energie efficiënt vastgoed.	3%	Ja, actieplan vastgoed	Ja, redelijke kwaliteit, eerste rapportage verwacht in 2023	Energielabels en Gresb scores	Ja, op basis van CRREM paden	Renovatie van bestaande woningen, nieuwe investeringen in energie efficiënte woningen.
Infrastructuur aandelen	Groot: door managers te selecteren met een passend klimaatbeleid en in de vormgeving van producten ruimte te maken voor investeringen in hernieuwbare energie / het thema energietransitie.	<1%	Ja, actieplan infrastructuur	Nog niet in gestandaardiseerde vorm beschikbaar	Opgewekte energie en bespaarde CO ₂ uitstoot met investeringen in renewables	Ja, op omvang impactinvesteringen in de energietransitie	Selectie en monitoring van beheerders op ESG criteria.
IG Credits	Medium: door bedrijven te financieren die zich inzetten om de energietransitie te financieren en (via managers) bedrijven aan te spreken op klimaatbeleid.	15,5%	Ja, actieplan bedrijfsobligaties	Ja, goede kwaliteit	Score op klimaataspecten in ESG ratings van bedrijven, Paris alignment score Transition Pathway Initiative, Green bonds	Ja, sector specifieke reductiedoelstellingen op basis van TPI data	Selectie en monitoring van beheerders op ESG criteria. Screening op klimaatcriteria.
HY	Medium: door bedrijven te financieren die zich inzetten om de energietransitie te financieren en (via managers) bedrijven aan te spreken op klimaatbeleid	7%	Ja, actieplan bedrijfsobligaties	Ja, redelijke kwaliteit	Score op klimaataspecten in ESG ratings van bedrijven, Paris alignment score Transition Pathway Initiative, Green bonds	Ja, sector specifieke reductiedoelstellingen op basis van TPI data	Selectie en monitoring van beheerders op ESG criteria. Screening op klimaatcriteria.
Infrastructuur leningen	Medium: door managers te selecteren met een passend klimaatbeleid en in de vormgeving van producten ruimte te maken voor investeringen in hernieuwbare energie / de energietransitie.	2%	Ja, actieplan infrastructuur	Nog niet in gestandaardiseerde vorm beschikbaar	Opgewekte energie en bespaarde CO ₂ uitstoot met investeringen in renewables	Ja, op omvang impactinvesteringen in de energietransitie	Selectie en monitoring van beheerders op ESG criteria.
Private Leningen	Medium: door bedrijven te financieren die zich inzetten om de energietransitie te financieren en (via managers) bedrijven aan te spreken op klimaatbeleid.	<1%	Ja, actieplan private leningen	Nog niet in estandaardiseerde vorm beschikbaar	Kwalitatieve informatie van beheerders over bijdrage aan energietransitie	Nee. Databeschikbaarheid is hiervoor nog onvoldoende	Selectie en monitoring van beheerders op ESG criteria.
Internationaal vastgoed (incl. beurs-genoteerd)	Medium: invloed hoofdzakelijk door managers te stimuleren om klimaatbeleid aan te scherpen en nieuwe managers te selecteren met gedegen klimaatbeleid	6,5%	Ja, actieplan vastgoed	Ja, matige kwaliteit, eerste rapportage verwacht in 2023	GRESB scores	Ja, op basis van CRREM paden	Selectie en monitoring van beheerders op ESG criteria.
Private equity	Medium: invloed hoofdzakelijk door managers te stimuleren om klimaatbeleid aan te scherpen en nieuwe managers te selecteren met gedegen klimaatbeleid.	9%	Ja, actieplan private equity	Nog niet in gestandaardiseerde vorm beschikbaar	Kwalitatieve informatie van beheerders over bijdrage aan energietransitie	Nee. Databeschikbaarheid is hiervoor nog onvoldoende	Selectie en monitoring van beheerders op ESG criteria.
Europese staatsobligaties	Laag: mogelijk via engagement met overheden of verkoop/afbouw van landen die relatief weinig bijdragen aan de energietransitie.	11%	Ja, actieplan staatsobligaties	Verwacht in 2023 (verplichting vanuit SFDR)	German Watch Climate Change performance index, ND Gain	Nee. Doelstelling op CO ₂ uitstoot niet zinvol gezien beperkte invloed PMT.	Screening op klimaatcriteria (ND GAIN) middels landenbeleid. Laag scorende landen worden niet opgenomen in de portefeuille.

Beleggings-categorie	Verwachte invloed op reële uitstoot via beleggingscategorie	Allocatie per 31 - 12 - 2022	Actieplan?	Carbon footprint meting?	Overige data voor meten bijdrage energietransitie	Doelstelling?	Huidige acties op hoofdlijnen
EMD	Laag: mogelijk via engagement met overheden of verkoop/afbouw van landen die relatief weinig bijdragen aan de energietransitie.	6%	Ja, actieplan staatsobligaties	Verwacht in 2023 (verplichting vanuit SFDR)	German Watch Climate Change performance index, ND Gain	Nee. Doelstelling op CO ₂ uitstoot niet zinvol gezien beperkte invloed PMT	Screening op klimaatcriteria (ND GAIN) middels landenbeleid. Laag scorende landen worden niet opgenomen in de portefeuille.
Hypotheke	Laag: mogelijk door gunstige voorwaarden te stellen voor vergroening woningen	4%	Ja, actieplan hypotheke	Ja, beperkte kwaliteit, o.b.v. energielabels.	Energielabels, bouwdepots	Ambitie op uitstoot in lijn met CRREM en toename bouwdepots	Consumenten hebben de mogelijkheid om extra geld te lenen om hun huis te verduurzamen en kunnen eenvoudig extra depots aanvragen voor vergroening.
Cash, derivaten & kortlopende obligatie-producten	Laag: mogelijk door met partijen te werken met een relatief sterk klimaatbeleid.	13%	Nee	Nee. Geen prioriteit.	n.v.t.	Nee. Doelstelling op CO ₂ uitstoot niet zinvol gezien beperkte invloed PMT	Screening op klimaatcriteria voor kortlopende bedrijfsobligaties.

Begrippenlijst

1,5-graden pad

De International Energy Agency (IEA) heeft berekend wat er nodig is om de uitstoot per 2050 naar netto nul te brengen; dit noemen we het 1,5-graden pad.

EVIC

Enterprise Value Including Cash. EVIC wordt gebruikt als noemer om koolstofintensiteit mee te berekenen bij bedrijfsobligaties. Het is gedefinieerd als de som van de marktkapitalisatie van gewone en voorkeurs aandelen per eind van de fiscale periode, de boekwaarde van de totale schuld en minderheidsbelangen. Posities van contanten worden hierbij niet afgetrokken om een negatieve ondernemingswaarde te voorkomen.

Net zero

Met 'net zero' wordt 'netto nul uitstoot' bedoeld, zoals omschreven in het Paris Aligned Investment Initiative Net Zero Asset Owner Commitment.

Paris alignment

De mate waarin een belegging op koers ligt om aan de doelen van het Parijsakkoord te voldoen.

MSCI ESG Score

De MSCI ESG Score meet hoe goed een bedrijf omgaat met milieu-, sociale en governance-risico's (ESG). Bedrijven worden beoordeeld op een schaal van AAA (leiders) tot CCC (achterblijvers). Een score van BBB betekent dat een bedrijf een gemiddelde prestatie heeft in het beheren van de belangrijkste ESG-risico's en kansen in vergelijking met zijn branchegenoten.

Groene obligaties

Obligaties uitgegeven om milieuvriendelijke projecten te financieren, zoals duurzame energie of waterbeheer.

UNPRI

De United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) is een groep financiële instellingen die samenwerken om duurzaamheid en verantwoord beleggen te bevorderen. Ze richten zich op het meenemen van milieu-, sociale en governancefactoren (ESG) in hun investeringsbeslissingen.

GRESB

De Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB) beoordeelt de duurzaamheid van vastgoed- en infrastructuurinvesteringen op basis van ESG-criteria (milieu, sociaal en governance).

Scope 1, 2 en 3 emissies

Scope 1: Directe uitstoot van bronnen die het bedrijf zelf bezit of controleert, zoals bedrijfsvoertuigen of verwarmingssystemen.

Scope 2: Indirecte uitstoot van de productie van ingekochte elektriciteit, warmte of koeling die het bedrijf gebruikt.

Scope 3: Alle andere indirecte uitstoot die voortkomt uit de activiteiten van het bedrijf, zoals de productie van ingekochte goederen, woon-werkverkeer van werknemers, en het gebruik van verkochte producten.

Science-Based Target (SBT)

Een Science-Based Target (SBT) is een doel voor het verminderen van broeikasgasemissies, gebaseerd op de nieuwste klimaatwetenschap. Deze doelen helpen bedrijven om hun uitstoot te verminderen en de opwarming van de aarde te beperken.

Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)

De TCFD is een groep die richtlijnen heeft opgesteld voor bedrijven om duidelijk te rapporteren over de risico's en kansen die klimaatverandering met zich meebrengt. Deze rapportages helpen beleggers om beter geïnformeerde beslissingen te nemen en te begrijpen hoe bedrijven omgaan met klimaatverandering.

ND-Gain

De ND-GAIN Index meet hoe kwetsbaar landen zijn voor klimaatverandering en hoe goed ze voorbereid zijn om hiermee om te gaan. Het kijkt naar hoe blootgesteld een land is aan klimaatverandering en hoe goed het kan reageren en zich aanpassen.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

De SFDR is een Europese regelgeving die financiële instellingen verplicht om duidelijk te rapporteren over hoe duurzaam hun investeringen zijn. Dit helpt beleggers om beter geïnformeerde beslissingen te nemen en voorkomt dat bedrijven zich duurzamer voordoen dan ze zijn.

Germanwatch Climate Change Performance Index (CCPI)

De CCPI vergelijkt hoe goed landen presteren op het gebied van klimaatbescherming, zoals de uitstoot van broeikasgassen en het gebruik van hernieuwbare energie.

Emerging Market Debt (EMD)

EMD verwijst naar obligaties uitgegeven door landen in opkomende markten. Deze markten zijn landen die economisch snel groeien en zich ontwikkelen.

Versiebeheer

Versie	Publicatiedatum	Belangrijkste wijzigingen
1	December 2022	-
2	December 2023	<ul style="list-style-type: none">• Actieplannen toegevoegd voor staatsobligaties en hypotheke• Data geactualiseerd• Verduidelijkt dat PMT geen gebruik maakt van carbon credits en offsets• Sector doelstelling voor aluminium en autofabrikanten toegevoegd, in lijn met nieuw onderzoek van TPI• Inleiding aangescherpt om belang inzet op reductie van reële emissies te benadrukken• Referentiedoelstelling op absolute uitstoot toegevoegd• Informatie over de wijze waarop alignment wordt gemeten voor aandelen en bedrijfsobligaties aangescherpt.
3	Oktober 2024	<ul style="list-style-type: none">• Actieplan toegevoegd voor private corporate debt• Data geactualiseerd en deels verwijderd, omdat deze inmiddels opgenomen wordt in het verantwoord beleggen jaarverslag• Sector doelstelling olie -en gas bedrijven aangescherpt, in lijn met nieuw onderzoek van TPI• Voorlopige doelstelling vastgoed verwijderd, niet langer passend als gevolg van update van CRREM paden. Inzet blijft op alignment, zoals beschreven in onze ambitie.

Heeft u vragen?

Op onze website vindt u veel informatie:
www.pmt.nl. U kunt ons ook een e-mail sturen
via het contactformulier: www.pmt.nl/contact.
Wij zijn telefonisch bereikbaar op 088 007 98 00.

U kunt ook contact opnemen met de pensioen-
consulent in uw regio. De contactgegevens van
de pensioenconsulenten in uw regio vindt u op
www.pmt.nl.